

Триглав Осигурување АД Скопје
Бул. “8-ми Септември,” бр. 16,
1000 Скопје

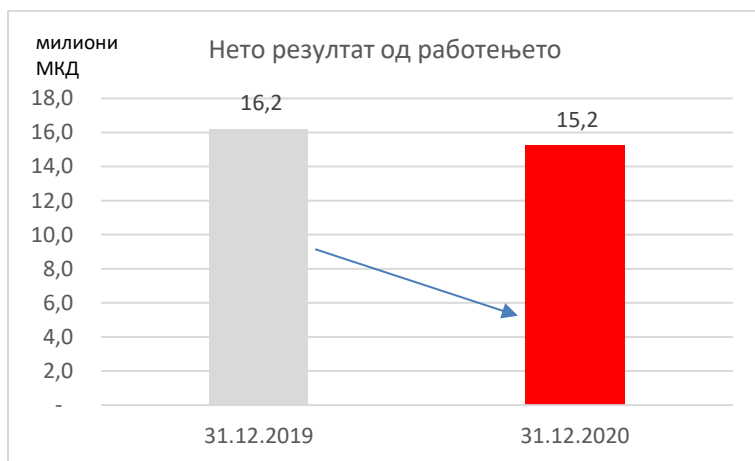
ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО

31 декември 2020

СОДРЖИНА

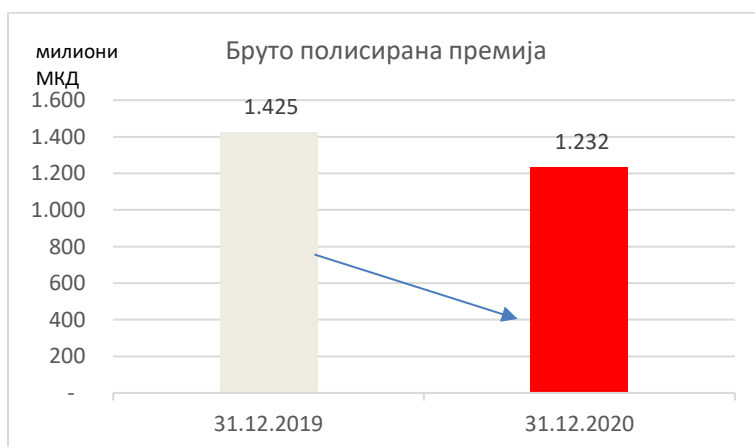
1. Значајни податоци за работењето за годината завршена на 31 декември 2020
2. Организациона структура
3. Управување и водење на Друштвото
4. Акционерски капитал и акционери на Друштвото
5. Деловно окружување
6. Работење во периодот на известување
7. Финансиски резултат и финансиска положба
8. Контрола на ризикот
9. Систем за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015
10. Поддршка на информатичка технологија
11. Вработување и структура на вработени
12. Правни и економски односи со поврзани и заинтересирани страни

Нето добивка

2020 година заврши со нето добивка од 15,2 милиони МКД која воедно претставува пад од 6% во споредба со нето резултатот од 2019 година, кога беше остварена добивка од 16,2 милиони МКД

Бруто полисирана премија

Бруто полисираната премија реализирана во 2020 година изнесува 1.232 милиони МКД, што претставува пад од 13,6% во однос на 2019 година кога беше остварена премија од 1.425 милиони МКД.

Ја издигнавме агилноста на повисоко ниво

2020 година беше непредвидлива, неизвесна и полна со предизвици за сите нас. Пандемијата на коронавирусот влијаеше на целокупниот деловен и социјален живот на земјата, па сите моравме да најдеме начин на работа, којшто ќе обезбеди континуитет и непречено работење фокусирано кон спроведување на нашите стратешки насоки, а притоа ќе бидат заштитени и вработените и клиентите.

Триглав Осигурување ефикасно ги насочи своите активности кон обезбедување на непречени услуги на своите клиенти во сите домени на осигурувањето. Новата ситуација поттикна и размислување вон рамките и плановите. Од самиот почеток на вонредната состојба, ги интензивиравме нашите напори во насока на дигитализација на услугите и деловно работење на далечина и ги презедовме сите мерки, на клиентите да им обезбедиме непречена комуникација со компанијата и услуги од далечина во сите домени на работењето – склучување и продолжување на осигурување, пријава на штети, плаќање сметки, консултации, итн. И покрај фактот што компанијата работи во вонредни услови, клиентите имаат непречен пристап до сите услуги. Вонредните услови поттикнаа и донесоа дополнителен стимул во планираните развојно стратешки активности. Цениме дека направивме видлив чекор кон дигитална трансформација на компанијата.

Во 2020 година особено се фокусиравме и на општествената одговорност, за којашто веруваме дека е исклучително важна во вакви ситуации - им помагаме на здравствените институции во земјава, донираме компјутерска опрема како поддршка на онлајн наставата итн. Истите причини нè мотивираа да ја воведеме и мобилната наградна игра карантWin, којашто имаше за цел да ги мотивира и награди луѓето кои ги следеа препораките на надлежните институции за социјалната дистанца.

Гледано од аспект на оперативно работење, еден од позначајните завршени проекти во 2020 година беше централизација на ИТ инфраструктура, чија примарна цел беше миграција на ИТ инфраструктурата на Триглав Осигурување во дата центар во Заваровалница Триглав во Љубљана и воспоставување на примарна и секундарна локација во Заваровалница Триглав. Преку финализирање на овој проект, обезбедивме долгорочна стабилност, безбедност и усогласеност на инфраструктурата на Триглав Осигурување.

Во доменот на развој на производи, услуги и канали на продажба, и покрај вонредните околности, во 2020 година продолживме со континуирано унапредување на производите и обезбедување на соодветно покритие во согласност со потребите на клиентите. Така, го интензивиравме развојот на банко-осигурување, први на пазарот воведовме и осигурување од неможност за плаќање на кредитен лимит, обезбедивме персонализирани пакети за корпоративни клиенти и дополнително ги надградивме пакетите за доброволно здравствено осигурување.

Годината ја завршивме со позитивен резултат од 15,2 милиони денари, висока покриеност на технички резерви (147,3%) и капитална адекватност од 435,7%, а воедно ја одржавме лидерската позиција на пазарот на неживотно осигурување. Најголем ефект врз крајниот резултат имаше усогласувањето со законската регулатива за книжење на трошоци за одложено плаќање.

Триглав Осигурување останува стратешки насочен кон постигнување на долгорочна, стабилна економска профитабилност, истовремено извршувајќи ја својата мисија да гради безбедна иднина за сите заинтересирани страни. Активностите остануваат насочени кон развој на вработените и организациската култура во кооперативна и агилна. Компанијата ќе продолжи да развива дигитални алатки за поедноставување на процесите и унапредување на услугите и да воведува нови продажни канали, како и иновативни решенија за производи, во согласност со развојот на индустријата и со потребите на пазарот и на клиентите. Нашите конкурентски предности и внимателно одбраните вредности, според кои работиме, ги

користиме да ја задржиме цврстата лидерска позиција во доменот на неживотно осигурување и да растеме во другите осигурителни сегменти, а воедно единствени на пазарот можеме да понудиме квалитетни консолидирани решенија во доменот на имотни, животни и пензиски осигурувања. Во фокусот на нашите активности останува достапноста на услугите до клиентите, чие задоволство и лојалност се наш стратешки приоритет. Како дел од групација, којашто повеќе од 120 години гради финансиска стабилност и посигурна иднина за сите свои клиенти, вработени и соработници, остануваме сигурен партнер и се стремиме да станеме уште подобри и вредни за доверба.

Главен извршен директор

Г-дин Ѓорѓе Војновиќ

Извршен директор

Г-дин Рок Пивк

Врз основа на член 87 од Статутот на Триглав Осигурување АД, Скопје, а во врска со член 384-а од Законот за трговските друштва, извршните членови на Одборот на директори ја даваат следната:

И з ј а в а
за примена на Кодексот за корпоративно управување на
акционерските друштва котирали на Македонската берза и
Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување
во Република Македонија на Агенцијата за супервизија на осигурување

Водејќи се од принципите и најдобрите практики за корпоративно управување Триглав Осигурување АД, Скопје (во натамошниот текст: Друштвото) има воспоставено јасна организациска структура и транспарентен и разбирлив систем на корпоративно управување, кој го зголемува нивото на доверба како на домашните, така и на странските инвеститори, вработените и пошироката јавност.

Како друштво за осигурување, регистрирано за вршење на дејноста неживотно осигурување, Друштвото во своето работење ги применува Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување во Република Северна Македонија, објавени и достапни на интернет страницата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Како членка на Македонската берза, на пазарниот подсегмент „Задолжителна котација“, Друштвото во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза (во понатамошниот текст: Кодекс) објавен и достапен на интернет страницата на Македонската берза.

Во продолжение, се наведени најзначајните аспекти во работењето на Друштвото со коишто се потврдува примената на принципите и најдобрите практики за корпоративно управување, со посебен осврт на изминатата 2020 година, а повеќе информации се содржани и во Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година.

- Во Друштвото сите акционери кои поседуваат акции од ист род и класа имаат еднаков третман, а информации за правата што произлегуваат од родовите и класите на акции се содржани во Статутот на Друштвото и објавени на интернет страницата на Друштвото.
- Статутот на Друштвото и неговите дополнувања и изменувања се објавуваат на интернет страницата на Друштвото.
- Известувањата за одржување на Собрание на акционери и дневниот ред на Собранието се објавуваат на интернет страницата на Друштвото, најмалку во еден од трите најтиражни дневни весници и на интернет страната на Македонска берза. Сите акционери навремено ги добиваат сите релевантни информации за одржувањето на Собранието, а материјалите и документите во однос на точките од дневниот ред на Собранието се објавуваат на интернет страницата на Друштвото и на интернет страната на Македонска берза. Во текот на 2020 година беа одржани 3 седници на Собранието на акционери и тоа на 30.01., 29.05. и 25.12. при што во целост беше испочитувана пропишаната постапка за свикнување на собранието, достапност на материјалите и информациите, постапката на пријавување на присуство, водење на седницата на Собранието и објавување на усвоените материјали.
- Мнозински акционер во Друштвото е Триглав ИНТ холдинска дружба д.д., а во 2020 години не се извршени промени во сопственичката структура на капиталот на Друштвото што се однесуваат на акционери со квалификувано мнозинство од над 5%.

- Кодексот на Групацијата Триглав е прифатен во Друштвото и истиот ги опфаќа основните етички стандарди на однесување во Групацијата Триглав кои се усогласени со визијата, мисијата, вредностите, културата и целите на Друштвото. Кодексот ги обврзува сите вработени и другите лица кои работат во име и во корист на Друштвото и е објавен на интернет страницата на Друштвото.
- Друштвото во целост ги почитува принципите за навремено и точно објавување на сите суштински прашања што се однесуваат на Друштвото, неговото финансиско работење, а и во текот на 2020 година сите ценовно чувствителни информации беа објавувани на интернет страницата на Друштвото и на интернет страницата на Македонската Берза.
- Управувањето со Друштвото е организирано според едностепениот систем на управување, преку Одбор на директори, кој во текот на 2020 година броеше 7 (седум) членови. Во Одборот на директори застапени се двајца извршни директори и 5 (пет) неизвршни директори, од кои 2 (два) се независни неизвршни членови. Во текот на 2020 година Одборот на директори одржа 11 седници, преку коишто оствари ефикасен систем на контрола врз работењето и раководењето со Друштвото. Работењето, должностите и одговорностите на Одборот на директори е регулирано со Деловник за работа на Одборот на директори.
- Принципот според којшто претседателот на Одборот на директори се грижи за правилно функционирање на Одборот на директори и во 2020 година во целост е исполитуван.
- Функцијата на внатрешен правен советник ја врши Раководителот на Службата за правни и корпоративни работи, кој дава целосна поддршка на работењето на органите на Друштвото.
- Од 2019 година во Друштвото формиран е и Одбор за ревизија, на местото на дотогашната Ревизорска комисија, како помошно тело на Одборот на директори. Одборот за ревизија брои 5 члена и обезбедува надзор и контрола на интегритетот на финансиското известување, внатрешните контроли, ефикасност на внатрешната ревизија и дава препораки на Одборот на директори.
- Со цел следење и управување со ризиците на ниво на Друштвото од 2019 година во Друштвото формиран е и Одбор за управување со ризици. Одборот за управување со ризици брои 8 члена и има советодавна улога, а е одговорен да ја проверува ефективностa на функциите за управување со ризик и да се грижи Друштвото да воспостави соодветна инфраструктура, како и адекватни извори и системи коишто обезбедуваат задоволително ниво на управување со деловните ризици.
- Од 2015 година во Друштвото е воспоставен системот на интерни контроли во форма на 3 одбранбени линии. Притоа, носителите на поединечните деловни функции од подрачјата на работа во Друштвото (директорите на секторите и раководителите на службите) се дел од првата одбранбена линија. Носителите на клучните функции и тоа: функцијата управување со ризици, функцијата усогласеност на работењето и актуарската функција се дел од втора одбранбена линија, додека функцијата внатрешна ревизија претставува трета одбранбена линија;
- Извршните директори ги именуваат клучните функции во Друштвото. Истовремено, клучните функции имаат соодветна поставеност во организацијата што овозможува непосреден пристап до извршните директори и Одборот на директори, како и ефикасно извршување на нивните задачи, одговорности и овластувања.
- Во Друштвото се воспоставени правила, постапки и мерки за препознавање и спречување на судир на интереси, преку усвојување на Правилник за разрешување на судир на интереси и негово имплементирање во пракса. Правилникот важи за

членовите на Одборот на директори и неговите комисии, раководните лица и работниците во Друштвото. Согласно Правилникот, во Друштвото е воспоставена постапка за исклучување од процесот на одлучување или постапување во име на Друштвото во случаите што согласно природата и околностите би можеле да вклучуваат ризик од судир на интереси, со којашто се запознаени сите вработени. Членовите на Одборот на директори, лицата со посебни овластувања, директорите на секторите, раководителите на службите и раководителите на експозитурите, во рок од месец дена од именување, односно засновање на работен однос преку пропишан Образец, доставуваат информација за поврзаните лица, а еднаш годишно ги ажурираат податоците. Во месец јуни 2020 година е извршена постапка за ажурирање на поврзаните лица.

- Во Друштвото се обрнува посебно внимание членовите на органите за управување и надзор во Триглав Осигурување АД, Скопје, како и сите лица, распоредени на клучни и деловни функции, постојано да ги исполнуваат условите за: нивната стручност, знаења и искуства и да се соодветни за добро и квалитетно управување (оспособеност), како и да се личности кои имаат добар углед и интегритет (соодветни). Во таа насока донесени се: Политика за оценување на оспособеноста и соодветноста на членовите на органите за управување и надзор во Триглав Осигурување АД, Скопје и Политика за оценување на оспособеноста и соодветноста на носителите на клучните и деловните функции во Триглав Осигурување АД, Скопје.
- Во декември 2020 година Друштвото назначи одговорни лица за контакт со инвеститорите и нивните податоци ги објави на интернет страницата на Македонска берза.
- Во 2020 година Друштвото има склучено зделки со заинтересирана страна што се одобрени согласно Законот за трговските друштва и објавени на интернет страницата на Друштвото, во дневен весник и на интернет страницата на Македонска берза.

Во рамките на работењето и управувањето со Друштвото во 2020 година не се забележуваат значајни отстапувања од правилата, принципите и добрите практики пропишани со Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување во Република Северна Македонија и Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котираани на Македонската берза. Останува можноста за подетално уредување на одредени аспекти преку донесување на нови и/или менување на актуелните интерни акти на Друштвото.

Триглав Осигурување АД, Скопје
Главен извршен директор
Ѓорѓе Војновиќ, МБА

Извршен директор
Рок Пивк

1. Значајни податоци за работењето за годината завршена на 31 декември 2020 година

1.1 Основни податоци

Име на друштвото:	ТРИГЛАВ ОСИГУРУВАЊЕ АД, Скопје
Седиште на друштвото	Адреса: Бул. "8-ми Септември," бр. 16, 1000 Скопје-Карпош Телефон: +389 2 5102222; +389 2 5102200 Електронска пошта: osig@triglav.mk Internet: www.triglav.mk
Дата на основање:	09.04.1993 година
Упис во централен регистар	19.09.2011 година, деловоден број 30120120021479
Матичен број	4691130
Даночен број	4030993129071
Основен капитал на друштвото	185.223.031 МКД (3.009.200 Eur)
Извршни членови на Одборот на директори	Ѓорѓе Војновиќ, Рок Пивк
Претседател на Одбор на директори	Тедо Дјекановиќ
Дејност на друштвото по стандардна класификација на дејноста	Неживотно осигурување 65.12
Овластен ревизор	Дилоит ДОО Скопје Бул. Партизански одреди бр. 15А, 1000 Скопје

1.2 Значајни финансиски податоци за работењето

	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
МКД`000	(1)	(2)	(1)/(2)
Бруто полисирана премија	1.231.617	1.424.891	86,4
Нето заработена премија	915.173	998.222	91,7
Бруто ликвидирани штети	559.821	610.050	91,8
Нето издатоци за штети	434.805	557.414	78,0
Нето трошоци за спроведување на осигурување	504.100	463.534	108,8
Резултат од работењето пред оданочување	18.493	19.229	96,2
Нето резултат од работењето	15.246	16.211	94,0

	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Вкупна актива	2.816.404	2.472.496	113,9
Финансиски средства и вложувања во недвижности	1.612.813	1.640.814	98,3
Бруто технички резерви	1.723.152	1.341.390	128,5
Вкупно капитал	912.891	902.328	101,2
Број на вработени	230	241	95,4

	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Расходен количник	46,2%	41,6%	111,0
Штетен количник	57,6%	60,8%	94,7
Комбиниран количник	103,8%	102,5%	101,3
РОЕ (Принос на капиталот)	1,7%	1,8%	92,5

Значајни случувања во извештајниот период:

- Заклучно со крајот на 2020 година, Триглав Осигурување АД, Скопје оствари позитивен нето – резултат од 15.2 милиони МКД, што претставува пад од 6% во однос на минатата година. Послабиот резултат во најголема мера е резултат на ефектот од промената на методологијата за пресметка на одложени трошоци за стекнување, која имаше негативен ефект врз добивката од 68 милиони МКД. Промената на методологијата беше извршена согласно промените во законската рамка (подзаконски акти) од областа на осигурувањето.
- Средствата кои ги покриваат техничките резерви изнесуваат 1.549 милиони МКД, односно ги надминуваат нето-техничките резерви за 498 милиони МКД.
- Триглав Осигурување АД, Скопје го задржа првото место на пазарот на осигурување со учество од 14,8%.
- Капиталната адекватност на Друштвото изнесува 436%.

Во однос на планот за годината завршена на 31 декември 2020 година, бруто полисираната премија беше на пониско ниво за 13,6%. Нето заработената премија во однос на планот беше пониска за 8,3% на што директно влијание имаше кризата предизвикана од Covid 19 вирусот.

Остварениот нето деловен резултат понизок е за 47% во однос на планот, на што најголемо влијание повторно имаше промената во методологијата за пресметка на одложени трошоци за стекнување, како и ефектите од Covid 19 кризата.

Според планот за 2021 година очекуваме пораст во бруто полисирана премија како и пораст во нето деловниот резултат.

Мисија

Обезбедуваме сигурна иднина и позитивно искуство за нашите клиенти преку сеопфатни услуги за осигурување со висок квалитет на доверлив, едноставен и иновативен начин. Во Триглав Осигурување АД Скопје ја остваруваме нашата мисија врз основа на нашите вредности и основни компетенции, односно конкурентни предности.

Визија

Нашата визија за 2022 година нè обврзува да со фокус на клиентот динамично развиваме нови начини на работење кои се основа на нашиот одговорно долгорочен развој и истовремено да работиме профитабилно и безбедно. Во регионот на Југоисточна Европа препознатливи сме како водечки понудувач на иновативни и сеопфатни производи и услуги за осигурување, како и управување со средства. Најголеми сме по критериум на приходи, како и по задоволство на клиенти. Клиентите ги препознаваат нашите производи и услуги како едноставни и пожелни. Нашата главна конкурентска предност е искуството на нашите клиенти. Динамично развиваме нови начини за работење, кои се на врвот на трендовите на дигитализација. Добро сме позиционирани во динамични мрежи на деловни екосистеми. Ефикасно управуваме со ризиците и ја осигуруваме финансиската стабилност на Групаацијата со реализирање на поврат на капиталот (ROE) што е прифатлив за сопствениците. Придонесуваме за одржување на независен кредитен рејтинг А на Групаацијата Триглав. Имаме регулиран и ефикасен систем за управување и раководење со Друштвото. Нашите процеси се флексибилни, едноставни, технолошки напредни и економични. Посветеност на работата и високо квалификувани вработени се основата на нашата култура на отвореност и соработка, како и нашата одговорност и заинтересираност за сите вработени и нашиот одржливо-ориентиран развој и одговорни засегнати страни за развој.

Клучни стратешки цели

Нашите клучни стратешки ориентации (стратешки теми) до 2022 година се:

- Фокус на клиентот и развој на сродни услуги;
- Промена на организацијата и културата во соработлива и агилна;
- Долгорочна стабилна профитабилност и зголемување на вредноста на Групаација Триглав.

Нашите стратешки цели ги категоризираме на нашата стратешка мапа на четири нивоа, односно на четири аспекти на делување.

Аспект на вработени, образование и развој

- Обновена организациска култура;
- Соодветен број, структура и посветеност на вработените за обновени и оптимизирани процеси;
- Соодветни компетенции и дигитална способност на вработените;
- Стабилност и соодветна структура на клучниот и перспективен кадар; и
- Мобилност на вработените.

Аспект на процесите (организација)

- Висок степен на автоматизација, оптимизација и трошкова економичност на работните процеси;
- Дигитален начин на работење;
- Развиена мулти-матрична организација и раст на работната продуктивност;
- Ефикасна употреба на податоци (внатрешни и надворешни) за носење на правилни деловни одлуки;
- Иновативност; и

- Користење на синергии во Групацјата.

Аспект на клиентите (пазарот)

- Сеопфатен и одговорен третман на клиентите, како и водење на комуникација со нив преку сите канали;
- Задоволни и лојални клиенти;
- Зголемен број на активни клиенти, зголемено разбирање на нашите услуги и зголемен обем на осигурување кај секој поединечен клиент;
- Осигурителни производи со високо ниво на поврзани услуги; и
- Нови деловни модели.

Финансиски аспект

- Профитабилноста во работењето;
- Зголемување на обемот на работа (Групацјата Триглав по полисирана премија останува најголемата осигурителна компанија во регионот на Југоисточна Европа);
- Придонес за зачувување на кредитниот рејтинг на Групацјата Триглав во категорија А;
- Адекватност на капиталот и оптимална алокација на капиталот по сегменти; и
- Сеопфатно управување со ризикот.

Планирани активности

За спроведување на зацртаните цели Друштвото во наредниот период планира да преземе низа активности, а кои вклучуваат:

- Подобрување на продуктивноста на сопствената продажна мрежа преку континуирана анализа на реализацијата на премиските плански цели, поставени за сите продавачи со посебен фокус на редовна наплата на премијата;
- Едукација на сите продажни вештини и производи, како и следење преку редовни состаноци на продажните групи;
- Целно истражување на пазарот со цел навремено прилагодување кон потребите на клиентите;
- Креирање на пакет производи за што поголема дисперзија на ризиците како и поголем опфат на осигурувањето;
- Фокус на cross-selling можности на нашите производи;
- Воведување на 12/7 Центар за грижа за корисници, кој треба да го подобри искуство на клиентите со компанијата и да им обезбеди поддршка;
- Фокус на незадолжителните класи на осигурување со помала фреквенција на штети со цел поголема профитабилност на компанијата;
- Продажни акции за сопствената продажна мрежа како алатка за поголема продуктивност и поттикнување на лојалноста на клиентите;
- Одржување на ажурноста на вработените при решавање на штети и наплати на регреси;
- Client-oriented пристап кон решавање на штети;
- Идентификација и насочен развој на клучните и перспективните кадри на Друштвото.

2. Организациона структура

За ефикасно и квалитетно извршување на стручни, административни и други работи и работни задачи во Друштвото се организирани соодветни организациони облици и тоа:

- Сектори:
 - o Одделенија,
 - o Експозитури.
- Штабни служби.

Секторот за продажба ги извршува следните активности:

- Подготовка на анализа на пазарот на осигурување и конкуренцијата,
- Подготовка, развој и координација за водење на концептот на продажба,
- Формирање на предлози за провизиски стапки на продажба,
- Планирање на продажбата,
- Реализација на премискиот план,
- Организирање на продажба на осигурување на корпоративски и клучни купувачи,
- Спроведување и грижа за наплата на премија на осигурување,
- Анализа на ефикасност на продажни мрежи и трошоци на продажба по продажни канали,
- Воспоставување на систем за следење на задоволството на странките,
- Договарање и склучување на стратешки сојузништва со екстерни договорни партнери на подрачјето на продажба,
- Соработка во развојот на нови и надоградба на постојните производи на осигурување,
- Извршување на други активности.

Секторот за штети и регреси ги извршува следните активности:

- Одредување на овластувања на подрачјето на проценка и ликвидација на штети по организациски единици и работни места,
- Евидентирање, обработка и ликвидација на барањата за штети,
- Утврдување на оправданоста за регрес, постапки за наплата, административно технички работи во врска со регресите,
- Водење на постапка во врска со барања за отштета,
- Одредување на постапка за резервација на штети заедно со Службата за актуаријат,
- Соработка во подготовка на понуди и проценка на ризик,
- Соработка со Одделението за реосигурување (собирање и подготовка на податоци за штети) и Службата за актуаријат,
- Извршување на жалбени постапки,
- Соработка со надворешни институции и застапување пред судовите и други органи поради решавање на барања,
- Одредување на постапка за резервација на штети заедно со Службата за актуаријат,
- Утврдување и подготовка на анализи за задоволство на странките,
- Извршување на други активности.

Секторот за економско-финансиски работи ги извршува следните активности:

- Обезбедување на извори и насочување на финансиските средства,
- Извршување на финансиска оператива (плаќање на обврски, обезбедување на услови за вршење на платен промет),
- Следење на ликвидноста на Друштвото,
- Грижа за покриеноста на техничките резерви на сите видови на осигурување и структура на гарантни резерви,
- Водење на главна книга и помошни книги,
- Извршување на даночни обврски,
- Подготовка на финансиски извештаи согласно локална и меѓународна регулатива,
- Врши работи од областа на управување со ризици.

- Учество во изработката на планот и стратегијата на Друштвото, подготовка на планот на Одделението и соработка во подготовката на плановите на останатите Сектори,
- Извршување на други активности.

Секторот за развој оценка и превземање на ризици ги извршува следните активности:

- Подготовка на основи за осигурување,
- Одредување и измена на условите на осигурување,
- Развој на нови производи,
- Оценка и преземање на ризик,
- Склучување на реосигурителни договори,
- Стратешки анализи,
- Одржување и унапредување на технологија на осигурување во информатичкиот систем,
- Водење преговори и склучување договори за сите поделикатни осигурувања,
- Извршување на други активности.

Кабинетот на Управа ги извршува следните активности:

- Координација, раководење и надзор врз работењето на Друштвото
- Извршување на сите активности предвидени со позитивните законски прописи, Статутот на Друштвото и другите прописи
- Одржување на поврзаност со матичното друштво во рамките на Групациската Триглав
- Подготовка и учество во органите на Друштвото
- Следење и спроведување на одлуките на Одборот на директори
- Вршење на работи кои се однесуваат на заработка, проектирање и промоција на програми и стратегии на развој, реструктурирање, реорганизација и приватизација на Друштвото
- Координација и остварување на деловна соработка со стратешките домашни и странски партнери и меѓународни организации
- Обезбедување на информации за вкупната работа и работењето за потребите на органите на Друштвото и матичното друштво
- Извршување на сите активности од подрачјето на управување со ризици
- Извршување на сите активности од подрачјето на усогласеност со работењето
- Извршување на други активности

Службата за внатрешна ревизија ги извршува следните активности:

- Подготовка на план на Службата и соработка во подготовка на плановите на Друштвото и грижа за ефикасно спроведување на годишната програма и деталниот оперативен план, Следење и контрола на усогласеноста на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување како и со другите законски прописи, деловната политика и внатрешните акти на Друштвото со кои е регулирано работењето на Друштвото,
- Оценување на адекватноста и ефикасноста на воспоставениот систем на внатрешна контрола, правилата, процедурите за работа, постапката и испитување на функционирање на внатрешна контрола во Друштвото,
- Следење на работењето на основните деловни функции и спроведување на внатрешна ревизија во организациските единици,
- Оценување на ефикасноста на сметководствениот систем и систем на информации за деловно одлучување,
- Проверка на изработената годишна сметка и финансиските извештаи,
- Извршување на други активности.

Службата за кадровски и општи работи ги извршува следните активности:

- Изработка на колективен договор и други поединечни акти поврзани со делокругот на работата на Службата,
- Водење и подготовка на кадровски извештаи, евиденција и анализа од подрачјето (кадри, образование и друго),

- Планирање на кадри, образование, соработка и координација во подготовка на план со другите организациски единици,
- Извршување на сите активности во врска со функцијата на квалитетот (стандаризација, сертификација),
- Планирање, водење и изведување на процеси на интерно и екстерно образование и усовршување,
- Набавка на основни средства, материјали и услуги и подготовка и водење на инвестиции и инвестициско одржување,
- Водење на архива на Друштвото согласно Законот за архивско работење,
- Планирање, организирање и обезбедување на заштита при работа, заштита од пожар, физичко и техничко обезбедување,
- Вршење на општи работи за потребите на Друштвото,
- Извршување на други активности.

Службата за маркетинг и односи со јавност ги извршува следните активности:

- Развој и имплементација на маркетингот и комуникациската стратегија, која вклучува корпоративни и промотивни активности и огласувања во склад со потребите и целите на фирмата и групата,
- Следење на пазарните промени и своите потреби и соодветно прилагодување на маркетиншката стратегија,
- Корпоративни и внатрешни комуникации и изградба на односи со медиумите, влијателната јавност, акционерите и вработените,
- Следење на работата и активностите на конкуренцијата во областа на развојот на производите, маркетингот и корпоративните комуникации, и во склад со тоа прилагодување на сопствената маркетинг стратегија,
- Организирање, уредување и надзор врз корпоративна, дигитална комуникација и корпоративните настани - прес конференции, саеми настани на донатори и другите настани,
- Поддршка и анализа на резултатите на промоција на продажните акции,
- Извршување на други активности.

Служба за спречување, откривање и истрага на измами ги извршува следните активности:

- Воспоставување и подобрување на систем за целосно и континуирано следење и известување врз основа на КПИ планови (клучни показатели на измама),
- Воспоставување и подобрување на внатрешна контрола, со цел веднаш да се идентификува и спречи настанување на измамата,
- Утврдување на процедура за намалување на загуби кои произлегуваат од измама,
- Утврдување на мерки за санкционирање и воспоставување на соодветни постапки и внатрешна контрола, во случај на откриени измами,
- Подготовка на извештаи за завршените истражувања на задачите и советодавните услуги,
- Извршување на други активности.

Служба за информатичка и комуникациска технологија ги извршува следните активности:

- Обезбедување и развој на информатичка поддршка,
- Техничка помош на корисниците во врска со употребата на информатичка поддршка,
- Одржување и заштита на интерна мрежа, сервери и база на податоци,
- Дизајн, развој и одржување на INHOUSE апликација,
- Документирање на ИТ процеси и процедури,
- Набавка на хардвер, софтвер и потрошен материјал,
- Следење и извршување на договори со надворешни фирми,
- Извршување на други активности.

Службата за актуаријат ги извршува следните активности:

- Проверка на правилност на пресметката во кварталните сметки во однос на формирање на технички резерви и други резерви на Друштвото,

- Проверка на премиите на техничките резерви дали се пресметани во согласност со одредбите на Законот за супервизија на осигурување, како и дали истите се пресметани и издвоени на начин кој ќе овозможи долгорочно исполнување на обврските кои произлегуваат од договорот за осигурување од страна на Друштвото,
- Давање мислење за општи и посебни услови на осигурување, тарифи на премии на осигурување и техничките основи на осигурување,
- Подготовка и изработка на табела на максимално самопокривање, правилник за формирање и начин на пресметка и висина на преносни премии, правилник за начинот на формирање на резерви на штети, правилник за формирање на резерви за израмнување на ризик и другите акти на деловната политика,
- Извршување на други активности.

Службата за позадинско работење ги извршува следните активности:

- Тарифација на изготвените полиси (во согласност со Одлуката за овластувања) за сите видови на осигурување,
- Одговара за суштинска и сметковна контрола на полисите,
- Вршење на сите потребни активности на подрачјето на строга евиденција,
- Вршење на внес и вршење на надзор во централната збирка на деловни партнери,
- Испраќање на известувања за доспевање,
- Дневно книжење на приливи и одливи за правни и физички лица, канали на продажба и дополнителни евиденции,
- Дневна контрола и обезбедување на соодветна аналитика на наплата на долгови и обврски кои произлегуваат од осигурителните работи,
- Соработка со подрачјето за продажба за наплата на долгови и бележење на сомнителни и спорни долгови,
- Опомена на нередовните плаќачи и грижа за листата за исклучоци кај праќањето на опомени, склучување на договори за исплата на долг,
- Соработка со другите организациски единици на друштвото со цел наплата на побарувања; давање предлози за утужување на коминтенти и подготовка на документација за утужување
- Подготовка на пресметки за намалена вредност (исправка на вредноста) на наплатните долгови и нивно книжење,
- Извршување на други активности.

Службата за правни и корпоративни работи ги извршува следните активности:

- Следење на промените на законската регулатива и предлагање мерки за потребно усогласување на работењето и актите на Друштвото со позитивното законодавство,
- Воспоставување на рамка за обезбедување на усогласеност со прописите за заштита на лични податоци и управување со предметното подрачје,
- Следење на адекватноста и правовременоста при известувањето на Друштвото и стручна помош при исполнување на обврски за доставување на извештаи на државни тела, органи и институции,
- Контрола и поддршка на сите правни и нормативно правни работи на ниво на целото Друштво
- Координација, водење и подготовка на документација за органите на управување на Друштвото,
- Организација на работењето и следење на извршувањето на одлуките на Собранието на акционери и Одборот на директори,
- Извршување на други активности.

Експозитурите, како дел од Секторот за продажба, ги извршуваат следните активности:

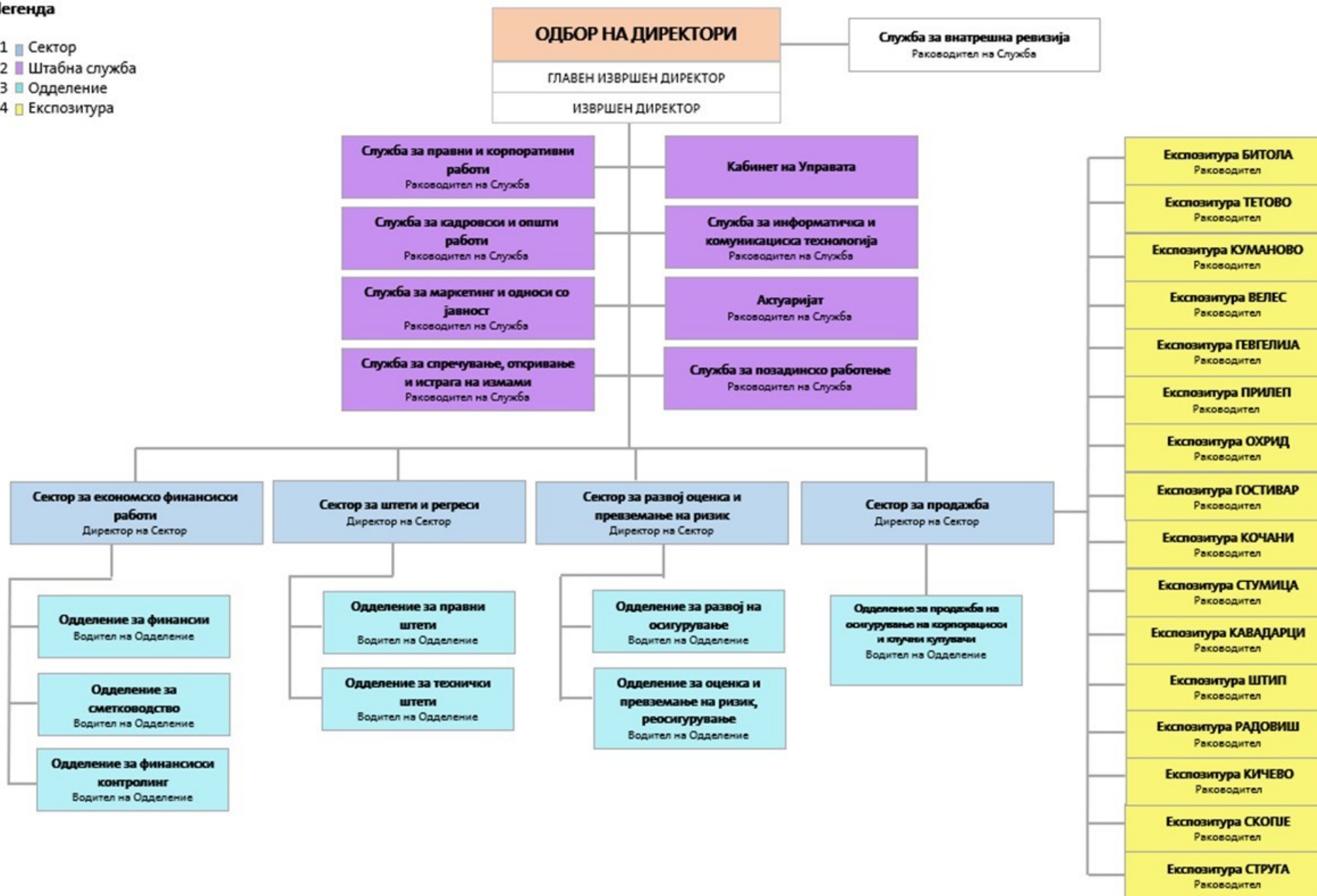
- Продажба на сите видови на осигурување согласно важечките тарифи и услови за осигурување,
- Реализација на премискиот план,
- Посредување и опфат на сите осигурувања во склад со овластувања,
- Спроведување и грижа за наплата на премија на осигурување,
- Грижа за внес на полиси,

- Соработка при прием на пријава на штети,
- Соработка во проценка на ризик, утврдување на максимални штети,
- Одржување на постојани контакти со осигурениците и проследување на информациите за условите и цените на осигурувањето,
- Извршување на други активности.

Деловната мрежа во Друштвото е организирана во рамките на Секторот за продажба. Заклучно со 31 декември 2020 во функција се 16 експозитури, кои претставуваат најистурениот канал преку кој се обезбедува достапност на осигурителната понуда до клиентите. На подрачјето на работење на една Експозитура, продажбата може да се врши на повеќе продажни места, преку организирање на застапништва кои не претставуваат самостојни организациони единици, односно истите функционираат во рамките на Експозитурата на чие подрачје се регистрирани.

Легенда

- 1 Сектор
- 2 Штабна служба
- 3 Одделение
- 4 Експозитура

3. Управување и водење на Друштвото

3.1 Управување и водење на Друштвото

Начинот на управување на Триглав Осигурување АД, Скопје е според едностепен систем на управување.

Органи на Друштвото се:

- Собрание на акционери и
- Одбор на директори, со помошно тело Одбор за ревизија.

Органите на Друштвото дејствуваат во согласност со законите и останатите прописи, Статутот и интерните акти на Друштвото.

3.2 Собрание на акционери

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку Собранието на акционери. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото.

Во текот на 2020 година беа одржани 3 (три) седници на Собранието на акционери и тоа:

- 53-та седница на Собранието на акционери—одржана на 30.01.2020 година;
- 54-та седница на Собранието на акционери—одржана на 29.05.2020 година и
- 55-та седница на Собранието на акционери—одржана на 25.12.2020 година.

На 53-та седница на Собранието на акционери одржана на 30.01.2020 година г-дин Ѓорѓи Јанчевски е избран за независен неизвршен членов на Одборот на директори на Триглав Осигурување АД, Скопје, со мандат од четири години, почнувајќи од 30.01.2020 година.

На 55-та седница на Собрание на акционери одржана на 25.12.2020 година г-дин Војдан Јорданов е избран за член на Одборот на директори на Триглав Осигурување АД, Скопје, со мандат од четири години, почнувајќи од 01.04.2021 година.

3.3 Одбор на директори

Управувањето во Друштвото е организирано според едностепениот систем на управување преку Одбор на директори. Одборот на директори може да брои најмалку 4 (четири), а најмногу 8 (осум) члена. Моментално Одборот на директори се состои од 7 (седум) члена и тоа:

- Г-дин Ѓорѓе Војновиќ, МБА – извршен член - главен извршен директор; менаџер по бизнис и администрација;
- Г-дин Рок Пивк –извршен член - извршен директор; дипломиран економист;
- Г-дин Тедо Дјекановиќ, МБА – Претседател на Одборот на директори; магистер по бизнис администрација;
- Г-дин Дарко Поповски, МБА – неизвршен член; магистер по бизнис администрација;
- Г-дин Блаж Кметец, неизвршен член, магистер по финансии;
- Г-дин Матеј Ферлан, МБА – независен неизвршен член- магистер по бизнис администрација и
- Г-дин Ѓорѓи Јанчевски - независен неизвршен член, дипломиран економист.

Во временскиот период од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година Одборот на директори одржа 11 (единаесет) седници на кои што беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото. Одборот на директори разгледуваше и решаваше и за други работи од тековен карактер што се во негова надлежност.

Седниците на Одборот на директори беа редовно одржувани во закажаните термини и на истите речиси секогаш сите членови беа редовно присутни и земаа активно учество во работата.

На 158-та седница на Одборот на директори одржана на 11.07.2019 година формиран е Одбор за ревизија на Триглав Осигурување АД, Скопје, на местото на дотогашната Ревизорска комисија. Одборот за ревизија обезбедува надзор и контрола на интегритетот на финансиско известување,

внатрешна контрола, ефективност на внатрешната ревизија и дава препорака за избор на друштво за ревизија.

Одборот за ревизија, моментално има 5 (пет) члена и тоа:

- г-ѓа Матеја Гержина, претседател на Одборот за ревизија;
- г-дин Дарко Поповски, член;
- г-ѓа Јана Полда, член;
- г-дин Бранко Флисар, член и
- г-дин Миран Крашевец, член.

Во временскиот период од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година Одборот за ревизија одржа 6 (шест) седници.

На седниците на овие тела беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото, а кои особено се однесуваат на сметководственото и финансиското работење на Друштвото, работата на внатрешната и надворешната ревизија, ефикасноста на работењето на внатрешните контроли и управување со ризици, инспекциските и надворните контроли во Друштвото и слично.

Седниците на Одборот за ревизија беа редовно одржувани во закажаните термини и за истите беше обезбедуван потребниот кворум за одржување, односно најчесто беа присутни четири од пет члена.

Во продолжение се презентирани примањата на членовите на Одборот на директори исплатени од страна на Триглав Осигурување АД Скопје во деловната 2020 година.

Во илјади МКД

Име презиме	и Функција	Период на извршување на функција	Плата и надоместоци	Животно осигурување*	Регрес за годишен одмор	Паушал на неизвршни членови на Одборот на директори	Други видови на надоместоци**	Вкупно МКД'000
Тедо Дјекановиќ	Неизвршен член - Претседател на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	-	22	22
Ѓорѓе Војновиќ	Извршен член на Одборот на директори, главен извршен директор	од 17.11.2015 година	7.612	74	15	-	-	7.701
Рок Пивк	Извршен член на Одборот на директори, извршен директор	од 29.08.2017 година	7.378	74	15	-	-	7.467
Матеј Ферлан	Неизвршен член на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	259	31	290
Дарко Поповски	Неизвршен член на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	-	21	21
Ѓорѓи Јанчевски	Независен неизвршен член на Одборот на директори	Од 30.01.2020 година	-	-	-	679	-	679
Блаж Кметец	Независен неизвршен член на Одборот на директори	од 04.12.2013 година	-	-	-	259	31	290
Вкупно			14.990	148	30	1.197	105	16.470

*Во текот на 2020 година, Друштвото има трошоци за животно осигурување за извршните членови на Одборот на директори со осигурителна премија од 148 илјади МКД.

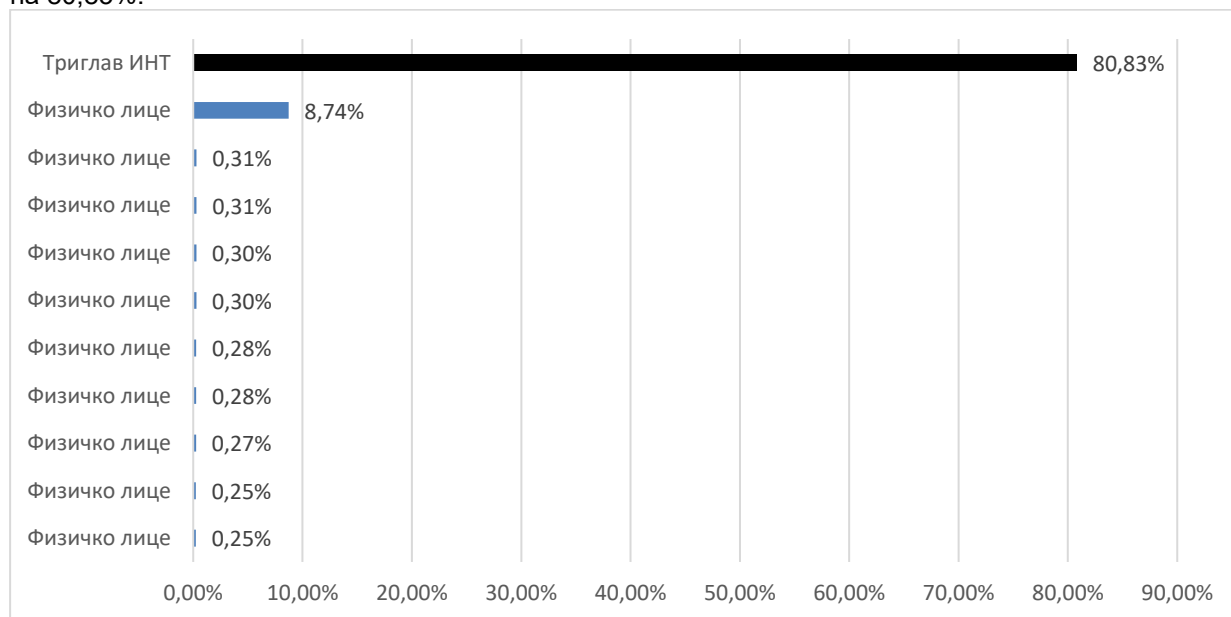
** Други видови на надомести се однесуваат на надомест на авионски карти, хотелски услуги и останати патни трошоци поврзани со одржување на седниците на Одборот на директори.

4. Акционерски капитал и акционери на Друштвото

Акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2020 година го сочинуваат 60.184 обични акции со вкупна номинална вредност од 3.009.200 Евра. Номиналната вредност по акција изнесува 50 Евра. Акциите се регистрирани и се водат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Р. С. Македонија како обични акции. Акциите на сопствениците им даваат право на глас на седниците на Собранието на акционери. Еден глас на седниците на Собранието на акционери се добива како еквивалент на една обична акција. Акцијата е издадена во нематеријален облик со ISIN код MKVROS101016.

Акционерска структура на 31 декември 2020	Вкупно	Домашни	Странски	Правни лица	Физички лица
Број на акции	60.184	11.385	48.799	48.690	11.494
Број на акционери	65	55	10	2	63
Број на акции - учество	100%	18,92%	81,08%	80,90%	19,10%
Број на акционери - учество	100%	84,62%	15,38%	3,08%	96,92%

Во продолжение се прикажани десетте најголеми акционери во Триглав Осигурување АД Скопје. Најголемиот акционер - Триглав ИНТ - во периодот од 01 јануари 2020 до 31 декември 2020 го зголеми своето учество во акционерскиот капитал на Друштвото за 0,38 процентни поени, односно од 80,45% на 80,83%.

5. Деловно окружување

5.1 Општо деловно окружување и влијание на околината врз работењето на Друштвото

А) Политички аспект

По распадот на Југославија во 1991 година и прогласувањето независност во 1991 година, Македонија се етаблира како република со повеќепартиска парламентарна демократија и политички систем поделен на законодавна, извршна и судска власт. Собранието, составено од 120 пратеници, е централна и најважна институција на државната власт. Согласно Уставот, Собранието е репрезентативно тело на граѓани, избрано на општи и непосредни избори со мандат од 4 години и му е доверено од законодавната власт на Р. С. Македонија. Владата ја избира Собранието на Републиката со мнозинство гласови од вкупниот број делегати и одговара пред Собранието за својата работа. Покрај Владата, извршната власт има и Претседателот, кој ја претставува Републиката и е Главен командант на вооружените сили. Претседателот е избран на општи и непосредни избори со мандат од 5 години и може да има максимум 2 мандата. Актуелен претседател е Стево Пендаровски, кој го издржува својот прв мандат (2019-). Предвремени парламентарни избори беа закажани за април 2020 година, но како резултат на случувањата поврзани со КОВИД 19 и со цел заштита на јавното здравје, изборите беа презакажани за јули 2020 година кога и се одржаа. Новата влада на Р. С. Македонија се формираше во август 2020 година.

Неодамна, македонската и грчката влада ги интензивираа преговорите за спорот за името и постигнаа договор што ги надмина разликите. Тој договор беше предмет на гласање на референдум на 30.09.2018 година и заврши безуспешно заради недостаток на цензус (недостаток на одговор на граѓаните). Сепак, Владата го продолжи спроведувањето на одредбата на договорот преку Парламентот, каде што со двотретинско мнозинство договорот беше усвоен, со што и официјално се стави крај на спорот за името. Иако Грција објави дека некои делови од договорот ќе треба да бидат ревидирани, ваквиот развој на настани е со мала веројатност.

Р. С. Македонија на 27.03.2020 година стана 30-та полноправна членка на НАТО. Дополнително, на 26.03.2020 година, конечно доби зелено светло за отпочнување на преговори со ЕУ но без конкретен датум. За Р. С. Македонија ова се историски достигнувања со кои се гарантира економска стабилност и иднина и подобар животен стандард.

До датумот на овој извештај, Р. С. Македонија доби нацрт преговарачка рамка која ќе стане официјална тогаш кога ќе биде усвоена од страна на сите членки на ЕУ. Нацрт преговарачката рамка беше дел од дневниот ред на меѓувладината конференција закажана за 10ти ноември 2020 година. Сепак, нацртот за преговори беше условен од бугарската влада, која испрати документ до другите членки на ЕУ со услови / барања што Р.С Македонија треба да ги прифати или во спротивно би ставила вето на одлуката за почеток на преговори, како што и се случи. Во декември 2020 година, Р.С. Македонија назначи специјален претставник за надминување на отворените историски и идентитетски проблеми со Бугарија. Преговорите со Бугарија во моментов се во мирување до крајот на нивните парламентарни избори, закажани за април 2021 година.

Б) Економски аспект

По солидните економски движења во 2014 и 2015 година, стапката на пораст во 2016 и 2017 година забави. Според Државниот завод за статистика, стапката на раст на бруто домашниот производ (БДП) во 2016 година изнесуваше 2,9%, додека во 2017 и 2018 година изнесуваше 0% и 2,7% соодветно.

Бруто домашниот производ во Р. С. Македонија се зголеми во 2019 година на 3,6% во однос на претходната година. Крајната потрошувачка на домаќинства, вклучувајќи ги и непрофитните институции кои ги опслужуваат домаќинствата, во 2019 година порасна за 3,5% а нејзиниот удел во структурата на БДП изнесуваше 62,9%. Во истиот период, извозот на добра и услуги номинално падна за 0,8%, додека пак увозот се зголеми за 5,1%.

Имајќи ја во предвид стабилизацијата на политичката ситуација и јакнење на довербата на економските субјекти во тој период, растот на БДП во 2019 година беше и очекуван. Структурата на раст беше, исто така, во согласност со очекувањата, односно придонесот на домашната побарувачка беше позитивен, со натамошен раст на личната потрошувачка, но имаше и значително забрзување

во растот на бруто-инвестициите, паралелно со ревитализацијата на градежната активност во економијата и зголемената доверба на инвеститорите.

Во 2020 година настана КОВИД 19 кризата која предизвика големи потреси на глобалната и локалната економија. **Поголем осврт на развојот на КОВИД 19 кризата се наоѓа во продолжение. Затварањето на економијат и ограниченото движење се со цел да се забави забрзаното ширење на КОВИД 19 предизвика најдлабока индуцирана рецесија на македонската економија со пад на БДП во вториот квартал од 12,7% и 7,5% во третиот квартал од 2020 година.**

Што се однесува до расположливите податоци за четвртиот квартал, прометот во вкупната трговија во периодот октомври-ноември забележа реален пад од 23,8% и 24,3% на годишна основа, одразувајќи ги притоа неповолните остварувања и падот на прометот кај трговијата на големо и трговијата на мало.

Индустриското производство во периодот октомври-ноември забележа пад од 4,5% на годишна основа (забавување во споредба со падот од 7,5% во третиот квартал). Гледано по главни индустриски дејности, најголем пад и следствено, највисок негативен придонес и натаму се забележува кај преработувачката индустрија, додека минимален негативен придонес се забележува кај енергетскиот сектор

Моменталната проекција на Министерството за финансии за 2020 година е пад на БДП за 4,4%. Согласно песимистичката проекција на НБРМ може да се очекува пад на БДП дури и до 5,8%.

	2015	2016	2017	2018	2019	K1 2020	Q2 2020	Проекција 2020 *	КОВИД 19 проекција 2020
БДП (стапка на раст)	3,9%	2,9%	0,0%	2,7	3,6	0,2%	(12,7%)	3,8%	(3,4%)
Инфлација	(0,3%	(0,2%	1,4%	1,5	0,8	0,6%	0,5%	1,7%	(0,2%)
Невработеност	26,1%	23,7	22,4	20,7	17,3	16,2%	16,7%	16,1%	17,4%

Извор: Министерство за финансии на Р. С. Македонија; Народна банка на Р. С. Македонија.

**Проекциите за 2020 година направени се пред почетокот на КОВИД 19 кризата*

Инфлација и каматни стапки

После три години дефлација, во 2017, 2018 и 2019 година Македонија забележа нагорни движења на цените (1,4%, 1,5% и 0,8%). Растот на цените продолжи и во 2020 година, а согласно последните расположливи информации до Народната банка, инфлацијата ќе изнесува 1,2%.

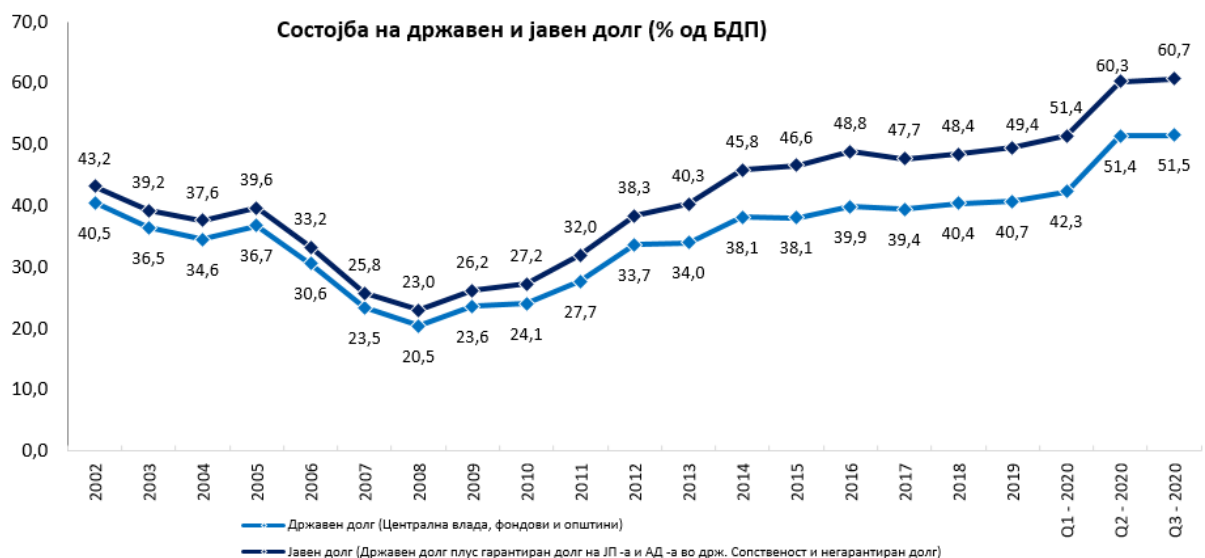
По стабилното ниво кое каматните стапки на државните обврзници го имаа во 2016 година, истите почнаа значително да паѓаат во 2017, 2018 и 2019 година. Во 2020 година, приносите на должничките инструменти се движеа од 0,4% за 12 месечни државни обврзници, до 2,5% за 15 годишни државни обврзници без девизна клаузула. Обврзниците со девизна клаузула со рок на доспевање од 30 години бележат исто ниво како и во 2019 година со каматна стапка од 4,10%.

Рочност	Државни обврзници без девизна клаузула						Државни обврзници со ЕУР валутна клаузула						
	12 М	2 Г	3 Г	5 Г	10 Г	15 Г	12 М	2 Г	3 Г	5 Г	10 Г	15 Г	30 Г
2013	3,60%	4,00%	4,35%	5,35%	/	/	3,00%	2,00%	/	2,70%	4,5%	/	/
2014	1,70%	2,20%	3,65%	2,90%	3,80%	/	1,50%	2,00%	/	/	3,50%	4,0%	/
2015	2,50%	2,20%	2,65%	/	3,80%	/	2,50%	2,70%	/	/	3,70%	4,30%	/
2016	2,60%	2,80%	/	/	3,90%	/	1,75%	2,00%	/	2,50%		3,80%	/
2017	1,85%	2,10%	2,35%	/	/	/	0,90%	0,90%	/	/	/	2,90%	4,50%
2018	0,90%	1,30%	1,50%	2,00%	/	3,40%	3,00%	2,00%	/	2,70%	4,5%	/	/
2019	0,60%	/	/	1,50%	/	3,00%	0,50%	/	/	1,30%	/	2,45%	4,10%
Q1, 2020	0,50%	/	/	1,40%	/	2,90%	/	/	/	/	/	/	4,00%
Q2, 2020	0,60%	0,90%	/	/	/	3,00%	/	/	/	/	/	/	4,00%
Q3, 2020	0,40%	/	/	/	2,00%	3,00%	/	/	/	/	/	/	4,10%
окт.20	0,40%	/	/	/	/	2,50%	/	/	/	/	1,50%	/	/
ноем.20	0,40%	0,60%	0,80%	/	/	2,50%	/	/	0,35%	/	/	2,20%	
дек.20	0,40%	0,90%	1,30%	/	/	/	/	0,60%	1,00%	/	/	/	/

Јавен долг

Во согласност со општо прифатената методологија, Р. С. Македонија припаѓа во групата на средно задолжени земји. Во текот на изминатите години, буџетскиот дефицит константно се смалуваше од 4,2% од БДП во 2014 година на 2,0% во 2019 година. Сепак, Придобивките од минатите години се изгубија за само неколку месеци. **Како резултат на настанатата КОВИД 19 криза (поголем осврт во продолжеток), моменталната проекција на Министерството за финансии за 2020 година е раст на буџетскиот дефицит за 8,1%**

Заклучно со третиот квартал од 2020 година, вкупниот јавен долг изнесуваше 60,7% кое што е зголемување за 11,3 процентни поени во однос на состојбата со 31.12.2019 година. Зголемувањето на јавниот долг е како резултат на новите задолжувања предизвикани од ново настанатата КОВИД 19 криза (поголем осврт во продолжение).

КОВИД 19 криза и нејзиното влијание на економијата

На почетокот на 2020 година во Кина се појави нов корона вирус кој ја пердизвикува КОВИД 19 болеста и кој за многу кратко време се пренесе на сите континенти кое што беше пришина за прогласување на пандемија од страна на Светската Здравствена Организација (СЗО). Вирусот почна да се шири со голема брзина и истиот во моментот сеуште е во раст. Како резултат на овие случувања, за многу краток период започнаа турбуленции и пореметувања на глобалната економија како и на сите меѓународни финансиски пазари проследени со големи падови на цените на берзите. Следствено на прогласување на пандемијата, а како средства за спречување на понатамошно ширење на вирусот, преземени беа низа активности и мерки како како што се карантини и затварање на сите неесенцијални бизниси што понатаму резултираше со пад во производството и услужните дејности и отпуштање на вработени што уште дополнително го зголеми штетниот ефект врз глобалната економија. Овој тренд се рефлектираше и во Р. С. Македонија која исто така беше погодена од КОВИД 19. Како резултат на тоа, голем број на компании беа приморани да ги преадптираат своите работни процеси како би се усогласиле со владините мерки за самоизолација. Заклучно со датумот на овој извештај, голем број на компании претрпеа значителни загуби а особено оние кои се во доменот на услужните дејности како што се туризам, угостителство, транспорт и логистика, производни дејности, градежништво итн. Согласно спроведените анкети од страна на македонската организација на работодавци со ЕБОР и МОТ, 82% од производните компании, а 77% од компаниите во градежништвото и трговијата пријавиле намалување во приходите за повеќе од 20%. Дополнително, 57% од компаниите во транспорт и угостителство пријавиле намалени приходи за повеќе од 50%, а 1/3 од компаниите во овие сектори биле приморани целосно да ги затворат своите бизниси.

Она што е сигурно е дека ново настанатата ситуација и понатаму ќе има влијание на домашната економија изразено преку пад на БДП, намалена ликвидност и солвентност на компаниите и населението, зголемена невработеност итн. Намалената економска активност која е директен резултат на преземените мерки за заштита од ширењето на КОВИД 19 започна да се рефлектира и на буџетската каса.

Министерството за финансии на Р. С. Македонија изготви неколку сценарија за веројатните влијанија кои оваа криза би ги имала на буџетската каса во 2020 година. Во првото (поволно) сценарио се предвидува пад на буџетските приходи од 20%. Ова би значело намалување на приходите за околу 700 милиони евра и исто толкаво зголемување на буџетскиот дефицит. Второто (неповолно) сценарио опфаќа пад на буџетските приходи од 30% или 1 милјарда евра. Третото (најнеповолно) сценарио подразбира пад на приходите од 40% или зголемување на буџетскиот дефицит за 1,3 милјарди евра. Очекувањата се да на расходната страна има сериозни реалокации помеѓу буџетските ставки со цел дополнително обезбедување на здравствениот сектор и овозможување на реализација на економските мерки со кои се очекува да се амортизира ударот од оваа криза.

Во основното сценарио, согласно проекциите на Министерството за финансии, се очекува намалување на економската активност за 3,4%. Направена е надолна ревизија на инфлациската стапка која согласно очекувањата треба да биде -0,2%. Овие проекции се засноваат на предвидениот пад од 16,8% кај извозот, 3,3% кај приватната потрошувачка и 9,6% кај бруто инвестициите на реална основа. Од друга страна, за јавната потрошувачка предвиден е раст од 2,7%. Проекцијата за пад на увозот е 15,8% на реална основа. Се очекува дека негативните ефекти од КОВИД 19 кризата ќе бидат најизразени во вториот квартал од 2020 година. **Во третиот квартал се очекува забавување на контракцијата во економската активност. Во четвртиот квартал се очекува да се започне со опоравување на економијата.**

Р. С. Македонија доби и награда за успешност за досега спроведените реформи во државата во износ од 50 милиони евра од страна на ЕУ. Тие средства ќе се користат за надминување на настанатата криза. Дополнително, Р. С. Македонија доби пристап и до европскиот солидарен фонд преку кој ќе има пристап до распределните средства за солидарно совладување на предизвиците од корона вирусот заедно со земјите членки на ЕУ.

Владата на Република Северна Македонија и НБРМ излегоа со сет метки за спасување на економијата кои го опфаќаат следното 31 милион евра безкаматни кредити обезбедени од страна на Развојната банка на С. Македонија, 50 милиони евра поволни кредити од страна на Развојната банка на С. Македонија но пласирани преку сите комерцијални банки за заштита на ликвидноста на компаниите, реструктурирање на постоечките кредити, развој на државна гарантна шема за комерцијални кредити преку Развојната банка на С. Македонија, субвенционирање на придонеси на вработените, паричен надомест за населението кое остана без работа, минимална плата за сите јавни функционери во првите неколку месеци од кризата, времено ослободување од аконтативно плаќање на данок на добивка, одржување на стабилно ниво на девизниот курс во согласност со нивото на девизните резерви кои се на располагање, основање на фонд за поддршка на туризмот, амалување на референтната каматна стапка на 1,5%, формирање на солидарен КОВИД 19 фонд итн.

За мерката за финансиска поддршка на плати, аплицираа повеќе од 20.000 компании. Средствата наменети за оваа мерка се во износ од 100 до 120 милиони евра, и заклучно до сега спасени се 140.000 работни места. Бројот на компании кои аплицираа за оваа мерка во месец мај беше намален во однос на претходните месеци што е показател на тоа дека има помал број на компании кои реализираат помали приходи за 30% (кое што беше предуслов за оваа мерка).

Со средствата обезбедени од ММФ (176,5 милиони евра), Светска Банка (140 милиони евра) и ЕУ (160 милиони евра) како и издадената седма по ред еврообврзница во мај 2020 година во износ од 700 милиони евра со каматна стапка од 3,675% (рочност од 6 години), за која имаше голем интерес од страна на инвеститорите, се затвори финансиската конструкција за тековната година. Овие средства се планира да се користат за финансирање на проектираниот дефицит од 6,8% од БДП, исплаќање на обврски по стари долгови од 705 милиони евра како и обезбедување на сигурносни средства за евентуален повратен шок зависно од развојот на пандемијата.

Во август 2020 година, Европската централна банка одобри финансиски инструмент кој ќе може да се користи од страна на централните банки на земјите кои не се членки на ЕУ. Со ова, централната банка на Р. С. Македонија доби пристап до финансиски средства во износ од 400 милиони евра во форма

на репо трансакција. Преку централната банка, овие средства може да се стават на располагање на комерцијалните банки и со тоа да се обезбеди значителна девизна ликвидност во евра во КОВИД 19 услови што претставува голема подршка и помош.

5.2 Осигурителен пазар

На пазарот на осигурување во Р. С. Македонија активно работат 16 друштва, од кои 11 друштва работат неживотно осигурување, а пет друштва работат животно осигурување. Само едно друштво, покрај работењето со неживотно осигурување, има дозвола за извршување и работење со ре-осигурување.

Заклучно со Q4, 2020 осигурителниот пазар во Р. С. Македонија го сочинуваат 39 осигурителни брокерски друштва, 10 друштва за застапување при осигурување и 6 банки кои дејствуваат како застапници за осигурување.

Осигурителната дејност е најмалку развиен сегмент на финансискиот систем во земјата. Во структурата на финансискиот систем осигурителниот сектор учествува со нешто повеќе од 3%, а степенот на густина за изнесува за 2019 година околу 83 Евра (2018: 78 Евра) осигурителна премија по жител. Ова е далеку од просекот на ЕУ од околу 2000 Евра, но е слично со просекот на земјите од Западен Балкан. Дополнително, податоците на ниво на пенетрација на осигурувањето покажуваат дека вкупната бруто полисирана премија на пазарот во 2019 претставува само 1,52% (2018: 1,50%) од БДП во државата.

Основната карактеристика на осигурителниот пазар во Р. С. Македонија е релативно ниска пазарна концентрација, што е предуслов за функционална пазарна конкуренција. Во 2020 година бројот на друштва кои го имаат поминато прагот на учество од 10% во вкупната бруто полисирана премија на земјата изнесува четири. Покрај тоа, на македонскиот пазар на осигурување ниту една компанија не го надминува прагот со повеќе од 20% од пазарниот удел. Посебно висока концентрација е присутна кај животно осигурување и реосигурувањето, а причина за тоа е малиот број друштва од овој домен на работење.

Во Q4, 2020 беше остварена бруто полисирана премија (БПП) од 10,1 милијарди денари, што претставува намалување од 5% во споредба со истиот период лани (Q4, 2019: 10,6 милијарди МКД). Споредено со минатата година, неживотното осигурување исто така има пад од 5% (Q4, 2019: 8,8 милијарди денари) и реализираната БПП е 8,3 милијарди денари што претставува 82,70% од вкупната бруто полисирана премија на пазарот за 2020 година.

Во класата на животно осигурување остварената премија изнесува 1,7 милијарди денари, што претставува пад од 5% во однос на истиот период минатата година (Q4, 2019: 1,8 милијарди денари). Истата учествува во вкупната премија на осигурителниот пазар со 17,3%.

Кај поединечните класи на осигурување нема значајни отстапки во однос на структурата на вкупната бруто премија, со што и понатаму најзначајната категорија е задолжителното осигурување од авто-одговорност (АО) и каско осигурување со учество од 59,6% (Q4, 2019: 61,9%), потоа следи имотното осигурување со 22,3% (Q4, 2019: 20,3%). Раст кај неживотното осигурување бележи и здравственото осигурување со раст од 45% и БПП од 273,6 милиони денари (Q4, 2019: 188,9 милиони денари).

Регистар на осигурителни друштва во Р. С. Македонија:

Друштва за неживотно осигурување:

- Триглав Осигурување АД
- Еуролинк
- Осигурување Македонија АД, Скопје - Vienna Insurance Group (порано познато како QBE)
- Сава Осигурување АД, Скопје
- Уника
- Евроинс АД
- Винер – Viena Insurance Group
- Осигурителна полиса
- Халк Осигурување АД
- Кроација Осигурување - Неживот, Скопје
- Граве

Друштва за животно осигурување:

- Кроација Осигурување Живот
- Граве Живот
- Винер Лајф-Vienna Insurance Group
- УНИКА Лајф АД Скопје
- Триглав Осигурување Живот АД, Скопје

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски инвеститори, претежно странски осигурителни компании. Од вкупниот капитал, 79,5% е странски капитал.

Во прилог е преглед на пазарното учество на осигурителните субјекти во делот на неживотно осигурување во Р. С. Македонија заклучно со 31 декември 2020 година, пресметано врз основа на бруто полисирана премија.

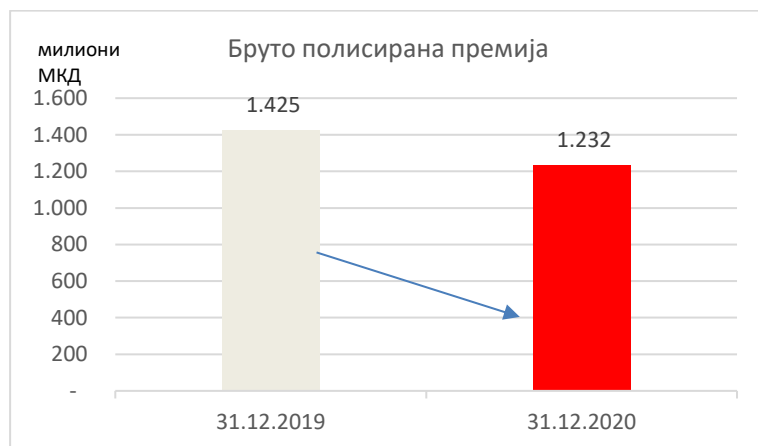
	31 декември 2020	31 декември 2019
Триглав	14,79%	16,28%
Еуролинк	11,57%	11,57%
Осигурување Македонија	10,36%	10,60%
Сава	10,19%	10,13%
Уника	9,94%	9,40%
Халк Осигурување (Нова)	9,87%	5,98%
Евроинс	8,73%	9,30%
Винер	8,55%	9,24%
Осигурителна полиса	7,24%	8,11%
Кроација	5,53%	5,25%
Граве (Еуросиг)	3,20%	4,14%

Заклучно со Q4, 2020 година Триглав Осигурување АД Скопје, во делот на бруто полисираната премија, на пазарот на неживотно осигурување во Р. С. Македонија остварува учество од 14,79% или пад од 1,49 процентни поени во споредба со Q4, 2019 година. **И покрај тоа, Триглав Осигурување АД Скопје останува на водечката позиција на пазарот на осигурување.**

6. Работење во периодот на известување

6.1 Остварена бруто премија

Триглав Осигурување АД Скопје во деловната 2020 година оствари бруто премија во износ од 1.424.891 илјади МКД. Во однос на истиот период претходната година, остварената бруто премија останува на исто ниво.

Во продолжение следува преглед на остварената бруто премија по класи на осигурување.

МКД '000	31 декември 2020	31 декември 2019	План 2020	Индекс	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(3)	(1)/(2)	(1)/(3)	2020
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	121.866	95.588	101.240	127,5	120,4	9,9%
02 Доброволно здравствено осигурување	70.296	71.381	76.953	98,5	91,3	5,7%
03 Осигурување на моторни возила (каска)	147.837	170.725	165.219	86,6	89,5	12,0%
04 Осигурување на шински возила (каска)	-	-	-	-	-	0,0%
05 Осигурување на воздухоплови (каска)	-	37.738	15.694	-	-	0,0%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	308.589	142.763	121.886	216,2	253,2	0,0%
07 Осигурување на стока во превоз (карго)	25.625	20.779	21.791	123,3	117,6	2,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	89.958	93.107	104.885	96,6	85,8	7,3%
09 Други осигурувања на имот	189.975	206.203	217.881	92,1	87,2	15,4%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	478.537	581.758	587.613	82,3	81,4	38,9%
11 Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	152	8.875	3.747	1,7	4,1	0,0%
12 Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	477	763	757	62,6	63,0	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	38.954	41.201	36.130	94,5	107,8	3,2%
14 Осигурување на кредити	5.618	12.486	13.193	45,0	42,6	0,5%
15 Осигурување на гаранции	196	62	1.074	318,1	18,2	0,0%
16 Осигурување на разни финансиски загуби	44.357	47.265	49.708	93,8	89,2	3,6%
17 Осигурување на правна заштита	0	0	0	-	-	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	17.461	36.819	37.460	47,4	46,6	1,4%
Вкупно	1.231.617	1.424.891	1.433.467	86,4	85,9	100,0%

Коментари по одделни класи на осигурување

Во 2020 година беа остварени следниве премиски резултати:

- Индекс на БПП 2020 / БПП 2019 = 86,4
- Индекс на БПП 2020 / План 2020 = 85,9

Триглав Осигурување АД Скопје има добиено дозвола за работење во 18 (осумнаесет) класи во делот на неживотно осигурување. Од нив, Друштвото во 2020 година работеше во 15 (петнаесет) класи.

Од 16 (шеснаесет) класи на осигурување, во 4 (четири) од нив се забележа пораст на премијата во однос на реализираната премија во истиот период во 2019 година. Од друга страна, во 11 (единаесет) класи на осигурување се оствари помала реализирана премија во однос на 2019 година.

Класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - незгода

Заклучно со 31 декември 2020 година, остварен е индекс од 127 во однос на реализацијата од истиот период претходната година. Во споредба со планираниот износ, индексот за оваа класа е 120.

Растот на премија воглавно е резултат на реализирани нови полиси во повисоки износи со неколку приватни и јавни претпријатија.

Класа 2 – Доброволно здравствено осигурување

Здравственото осигурување е релативно нов производ во портфолиото на Триглав Осигурување АД, Скопје. И покрај тоа, истото постана значаен дел од понудата на Друштвото и во текот на 2020-та изнесува 5,7% од структурата на портфолиото.

Во однос на минатата година индексот изнесува 98,5, додека во однос на планот 91,3.

Друштвото продолжи со спроведување на презентации на производот со компании кои претставуваат наши клучни клиенти.

Класа 3 - Осигурување на моторни возила (каска)

Во оваа класа на осигурување, друштвото има остварено индекс од 87 во однос на истиот период претходната година и 89 во однос на планот за овој период.

Заклучно со 31 декември 2020 година, Триглав успеа да го обнови поголемиот дел од своето портфолио. Падот пред се се должи на неколку полиси со големи клиенти, а кои се остварени со пониска премија поради вонредната состојба со корона кризата. Дополнително, кризата влијаеше и за намалување на остварената премија кај физичките лица.

Класа 5 – Осигурување на воздухоплови (каска)

Премијата планирана во оваа класа беше реализирана во текот на 2019 година.

Класа 7 - Осигурување на стока во превоз (карго)

Во оваа незадолжителна класа на осигурување остварениот индекс е 118 во однос на планот и 123 во однос на истиот период претходната година.

Во текот на 2020-та година успеавме да го задржиме поголемиот дел од нашите клиенти, како и да склучиме неколку нови полиси со клучни клиенти, а кои имаа најголемо влијание на резултатот во оваа класа.

Класа 8 - Осигурување на имот од пожар и природни непогоди

Остварениот индекс во споредба со претходната година изнесува 97, додека во однос на планот индексот е 86.

Помалата реализација се однесува на неколку необновени фронтинг полиси.

Класа 9 - Други осигурувања на имот

Остварениот индекс во споредба со претходната година и со планот изнесува 92 и 87 соодветно.

Како и кај класата 8, помалата реализација се однесува на неколку необновени фронтинг полиси.

Класа 10- Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

Во оваа класа беше остварен индекс од 82 во споредба со истиот период претходната година. Остварениот индекс во однос на планот изнесува 81. Помалата реализација воглавно произлегува од ефектите од корона кризата, поради што се реализирани за 38 милиони мкд помалку премија од правни лица и 78 милиони мкд помалку премија од физички лица.

Класа 11 - Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови

Премијата планирана во оваа класа беше реализирана во текот на 2019 година.

Класа 13 - Општо осигурување од одговорност

Оваа класа е со индекс од 95 споредено со реализацијата од претходната година и индекс од 109 споредено со планот.

Причината за подобрата реализација е како резултат на една поголема фронтинг полиса, чија обнова беше со поголем износ на премија од планираното.

Класа 16 - Осигурување на разни финансиски загуби

Оваа класа е со индекс од 94 споредено со реализацијата од претходната година и индекс од 89 споредено со планот.

Во оваа класа клиентите се претежно компании со странски капитал и обично се работи за фронтинг договори кои не влијаат на нето-премијата. Кај компаниите со домашен капитал интересот за ваков вид на осигурување е прилично слаб.

Класа 18 - Осигурување на туристичка помош

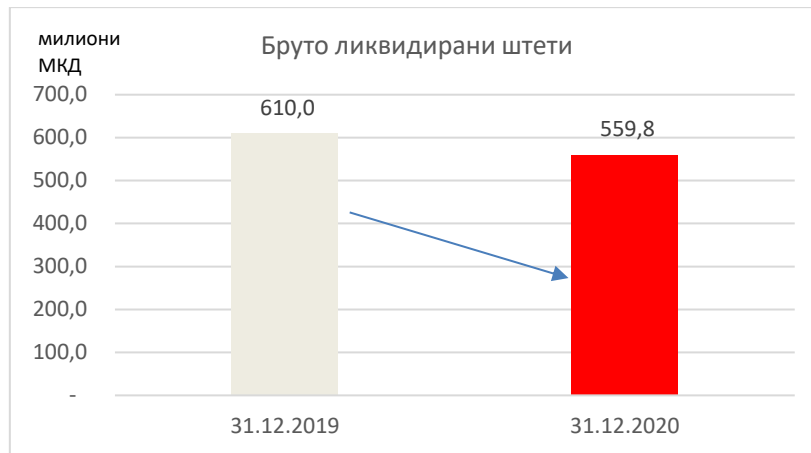
Во оваа класа остварена е помала реализација во однос на минатата година (од 19 милиони МКД) и во однос на планот (од 20 милиони МКД). Причината за помалата реализација се должи на затварањето на границите и забраната за патувања како една од мерките за справување со ширењето на Ковид 19 вирусот.

Во продолжение следува преглед на бројот на склучени полиси по класи на осигурување.

	31	31	Индекс
	декември 2020	декември 2019	
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	56.432	60.360	93,5
02 Доброволно здравствено осигурување	5.578	4.364	127,8
03 Осигурување на моторни возила (каска)	6.921	7.659	90,4
04 Осигурување на шински возила (каска)	-	-	-
05 Осигурување на воздухоплови (каска)	-	6	-
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	7	4	175,0
07 Осигурување на стока во превоз (карго)	726	798	91,0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5.375	5.722	93,9
09 Други осигурувања на имот	16.735	17.124	97,7
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни	81.001	101.327	79,9
11 Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	1	6	16,7
12 Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	78	135	57,8
13 Општо осигурување од одговорност	5.594	5.477	102,1
14 Осигурување на кредити	309	21	1.471,4
15 Осигурување на гаранции	10	2	500,0
16 Осигурување на разни финансиски загуби	45	44	102,3
17 Осигурување на правна заштита	-	-	-
18 Осигурување на туристичка помош	22.509	73.597	30,6
Вкупно	201.321	276.646	72,8

6.2 Ликвидирани штети

Во деловната 2020 година, ликвидирани се штети во износ од 559.821 илјади МКД, што претставува намалување за 8,2% во однос на истиот период на претходната година.

	31 декември 2020	31 декември 2020	План 2020	Индекс	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(3)	(1)/(2)	(1)/(3)	2020
01 Осигурување од последици на несрекен случај - незгода	72.539	69.986	66.106	103,6	109,7	13,0%
02 Доброволно здравствено осигурување	24.745	24.603	28.220	100,6	87,7	4,4%
03 Осигурување на моторни возила (каска)	92.816	122.798	126.509	75,6	73,4	16,6%
04 Осигурување на шински возила (каска)	-	-	-	-	-	0,0%
05 Осигурување на воздухоплови (каска)	-	-	-	-	-	0,0%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	-	7,48	-	-	-	0,0%
07 Осигурување на стока во превоз (карга)	42,68	-	-	-	-	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	12.986	3.574	9.746	363,3	133,2	2,3%
09 Други осигурувања на имот	80.167	89.898	99.829	89,2	80,3	14,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	260.046	281.197	318.890	92,5	81,5	46,5%
11 Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	193,234	118,645	-	162,9	-	0,0%
12 Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	-	-	-	-	-	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	762	1420,483	3.297	53,6	23,1	0,1%
14 Осигурување на кредити	-	1.093	2.293	-	-	0,0%
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	0,0%
16 Осигурување на разни финансиски	3.077	-	-	-	-	0,5%
17 Осигурување на правна заштита	-	-	-	-	-	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	12.449	15.354	11.141	81,1	111,7	2,2%
Вкупно	559.821	610.050	666.031	91,8	84,1	100,0%

Коментари по одделни класи на осигурување

Класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - незгода

Во оваа класа реализација во споредба со минатата година и планот е 104 и 110.

Разликата во однос на минатата година и планот е како резултат на зголемениот износ на ликвидирани штети по основ на смрт од болести (2020: 22,7 милиони МКД и 2019: 18 милиони МКД)

Класа 2 – Доброволно здравствено осигурување

Во оваа класа реализација во споредба со минатата година и планот е со индекси 101 и 88.

Намалувањето во однос на планот се должи на помалиот број на пријавени штети поради пандемијата (2020: 3.414 и 2019: 4212), како и пониско реализираната премија од планираното (индекс од 91).

Заклучно со 31 декември 2020 година, во резервација се 104 оштетни побарувања во износ од 1,2 милиони МКД.

Класа 3 - Осигурување на моторни возила (каска)

Во оваа класа имаме пониска реализација од минатата година (индекс 76), како и во однос на планот (индекс 74).

Отстапувањето е генерално резултат на пониско реализираната премија, што пак резултираше со помал број на пријавени штети (2020: 1.611 и 2019: 1.751)

Заклучно со 31 декември 2020 година во резервација има вкупно 297 оштетни побарувања во износ од 29,5 милиони МКД, од кои 4 поголеми штети во вкупен износ од 8 милиони МКД.

Класа 8 – Осигурување на имот од пожар и природни непогоди

Во оваа класа реализацијата е повисока споредено со минатата година (индекс од 363) и планот (индекс од 133).

Повисоката ликвидација во оваа година е како резултат на фактот што во тековната година беа ликвидирани два екстреми во вкупен износ од 7 милиони мкд. И во двата случаја, причина за штетата беше настанат пожар.

Заклучно со 31 декември 2020 година, во резервација се наоѓаат оштетни побарувања во износ од 21,5 милиони МКД.

Класа 9 - Други осигурување на имот

Во оваа класа постои помала реализација во однос на минатата година (индекс од 89), и пониска во однос на планот (индекс од 80).

Помалата ликвидација во тековната година произлегува од штетите за посеви и плодови кои во 2020 година беа планирани на 60 милиони МКД, а фактичката реализација изнесуваше 44 милиони МКД.

Во резервација се наоѓаат 207 штети во вкупен износ од 9,9 милиони МКД во споредба со 2019 кога во резервација имавме 136 штети во износ од 9,2 милиони МКД. Во резервација, исто така, има и вкупен износ за посеви и плодови од 1,9 милиони МКД.

Класа 10- Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 92, а во однос на планираното ниво е 82.

Причината за отстапките е тоа што во 2020 година имаме ликвидирано помал број на штети и во помали износи: 3.148 штети во износ од 260 милиони МКД наспроти 3.850 штети во износ од 281 милиони МКД.

Дополнително, помалата ликвидација е и како резултат на помалата реализација во бруто полисирана премија во оваа класа.

Во резервација има вкупно 947 штети во износ од 260,7 милиони МКД.

Класа 13- Општо осигурување од одговорност

Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 54, а во однос на планираното ниво е 23.

Поради фактот што во оваа класа обично има мал број на штети, тешко е да се предвиди движењето на ликвидацијата во текот на годината и оттаму, можноста за девијација од планот е прилично голема. Сепак отстапките во апсолутни износи се мали.

Заклучно со 31 декември 2020 година, во резервација се 19 штети во износ од 4,8 милиони МКД.

Класа 16- Осигурување на разни финансиски загуби

Во оваа класа настана една штета во износ од 3 милиони МКД. Штетата е за фронтинг договор по кој Друштвото нема ретенција, односно е целосно предаден во реосигурување.

Класа 18- Осигурување на туристичка помош

Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 81, а во однос на планираното ниво е 112.

Намалената реализација во споредба со минатата година се должи на помалиот обем на реализирана премија и патувања, како резултат на рестриктивните мерки и затварањето на границите.

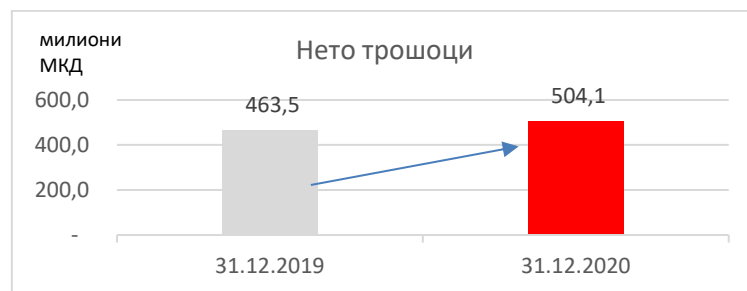
Во резервација се 105 штети во износ 4 милиони МКД.

Во продолжение следува преглед на бројот на ликвидирани штети по класи на осигурување.

	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	1.566	1.959	79,9
02 Доброволно здравствено осигурување	2.916	3.411	85,5
03 Осигурување на моторни возила (каска)	1.483	1.607	92,3
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	-	1	0,0
07 Осигурување на стока во превоз (карга)	2	0	0,0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	48	43	111,6
09 Други осигурувања на имот	2.040	2.492	81,9
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	3.148	3.850	81,8
13 Општо осигурување од одговорност	4	12	33,3
14 Осигурување на кредити	-	1	0,0
16 Осигурување на разни финансиски загуби	1	-	0,0
18 Осигурување на туристичка помош	588	810	72,6
Вкупно	11.796	14.186	83,2

6.3 Нето трошоци за спроведување на осигурувањето

Нето трошоците за спроведување на осигурувањето во деловната 2020 година изнесуваат 504.100 илјади МКД што претставува раст од 8,8% или 40.566 илјади МКД во однос на истиот период претходната година.

Анализата на нето трошоците за спроведување на осигурувањето за деловната 2020 година, направена е по природни групи на трошоци. Коментарите се однесуваат на оние трошоци каде има значителни отстапувања во однос на претходната година.

МКД '000	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(1)/(2)	2020
Трошоци за стекнување	274.688	240.268	114,3	54%
Провизија	77.412	97.630	79,3	15%
Бруто плати на вработените во внатрешната продажна мрежа	90.755	96.379	94,2	18%
Останати трошоци за стекнување	38.383	44.709	85,9	8%
Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-) ¹	68.139	1.550	4.396,1	14%
Административни трошоци	229.412	223.266	102,8	46%
Амортизација на материјални средства кои служат за	22.805	19.827	115,0	5%
Трошоци за вработените	100.949	89.756	112,5	20%
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	1.172	934	125,5	0%
Останати административни трошоци	104.485	112.748	92,7	21%
Вкупно	504.100	463.534	108,8	100%

¹ Во текот на 2019 година беше извршена измена на „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ (Службен весник 170/2019), со кој се воведуваат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на одложените трошоци за стекнување. Согласно измените, за да се одложат трошоците за стекнување потребно е истите директно да можат да се поврзат со конкретен приход (полиса). Во Правилникот се наведуваат следните видови на маргинални трошоци кои можат да се одложуваат:

1. Провизија за застапници и осигурителни брокери;
2. Дел од трошоците за вработените во внатрешната продажна мрежа, а кои се однесуваат на следните активности:
 - a. Снимање и преземање на ризик во осигурување;
 - b. Подготовка и печатење на полиса;
 - c. Надоместоци за извршени здравствени прегледи, со цел утврдување и контрола на ризикот кој се презема во осигурување.
3. Останати трошоци непосредно поврзани со вршење на работи на осигурување наведени во точка 2, а кои друштвата за осигурување не би ги признале доколку не биле склучени договори за осигурување.

Друштвата за осигурување е потребно да се усогласат со измените во Правилникот, односно да обезбедат идна примена на променетите сметководствени политики, најдоцна до 01.01.2021 година.

Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото се усогласи со измените во Правилникот за контен план, со тоа што ги одложува само директните трошоци кои можат непосредно да се поврзат со конкретни полиси и кои не би настанале доколку не се склучат полиси за осигурување (пр: провизии кон брокери). Во претходните години, Друштвото покрај директните трошоци, ги одложуваше и индиректните трошоци поврзани со стекнување на осигурување (пример: административни трошоци во продажната мрежа).

Доколку Друштвото ја применуваше старата методологија за одложување на трошоците, односно доколку ги одложуваше и индиректните трошоци за стекнување, заклучно со 31.12.2020 состојбата на позицијата „Промена во одложени трошоци за стекнување“ ќе изнесуваше 13.205 илјади мкд.

Трошоците за провизија и бруто плати на вработени во внатрешна продажна мрежа се под реализацијата во споредба со истиот период од претходната година, кое што, се должи на пониската реализирана и наплатена премија од застапниците (директна продажба), како и брокерите (екстерна продажба).

Останати трошоци за стекнување се намалени како резултат на намалувањето на трошоците за маркетинг и репрезентација од 42.579 илјади МКД во 2019, на 36.311 илјади МКД во 2020 година.

Промена во одложените трошоци за стекнување е зголемена за 68.139 илјади МКД. Причината за растот е објаснет во фусотата 1 погоре (страна 33).

Трошоците за амортизација се зголемени во однос на претходната година за околу 3 милиони МКД, како резултат на дополнителните вложувања за развој на основниот софтвер кој Друштвото го користи како и обнова на возниот парк на Друштвото.

Трошоците за вработени се зголемени во однос на претходната година за околу 11 милиони МКД. Ефект за зголемувањето имаа резервите за неискористени годишни прокнижени во согласност со МСС19, трошоците за вработените кои се однесуваа на Ковид 19 тестови, како и повисоките трошоци за јубилејни награди. Дополнително влијание имаа и прокнижените аконтации за награди за вработени во 2020 година.

Останатите административни трошоци се намалени за околу 8 милиони МКД како резултат на пониски трошоци за наемнини, спонзорства, патни трошоци, трошоци за стручно усовршување итн.

6.4 Реосигурување

Премијата за реосигурување во деловната 2020 година во вкупната бруто полисирана премија на осигурување е застапена со 29,6%. На реосигурување е пренесен износ од 364 милиони МКД. Во однос на претходната деловна година остварено е намалување на реосигурителното покритие за 76 милиони МКД. Намалување има кај скоро сите позиции од реосигурителните договори и тоа:

- Останато реосигурување: 2020: 66 милиони МКД наспроти 2019: 70 милиони МКД
- Фронтинг полиси: 2020: 193 милиони МКД наспроти 2019: 266 милиони МКД
- General QS договор: 2020: 104 милиони МКД наспроти 2019: 103 милиони МКД

Причината за падот кај фронтинг полисите се откажувањата на договорите кај неколку поголеми клиенти - членки на меѓународни групации.

6.5 Осигурително-технички резерви

Заклучно со 31 декември 2020 година, Триглав Осигурување АД Скопје има оформено 1.723.152 илјади МКД бруто технички резервации. Вкупниот износ на бруто техничките резервации во однос на состојбата од 31 декември 2019 година е зголемен за 28,5%, или во апсолутен износ за 382 милиони МКД.

Состојба на поделни видови на резервации е како што следи:

- Бруто преносните премии на 31 декември 2020 година изнесуваа 515.373 илјади МКД и во однос на состојбата од 31 декември 2019 година се намалени за 15%. Намалувањето е резултат на пониско реализирана бруто полисирана премија низ целата година
- Бруто резервации за штети изнесуваа 1.193.114 илјади МКД и во однос на состојбата од 31 декември 2019 година се зголемени за 63% или 382 милиони МКД. Најзначајното зголемување кај настанати и пријавени штети е во класа 05 (осигурување на воздухоплови) каде што во резервација имаме една голема штета во износ од 492 милиони МКД. Штетата се однесува на хеликоптерска несреќа. Истата е целосно под реосигурување, односно Друштвото нема ретенција по оваа штета.
- Бруто резервациите за бонуси и попусти на 31 декември 2020 година изнесуваат 14.665 илјади МКД и во однос на состојбата од 31 декември 2019 година се зголемени за 147% поради поголеми резерви за бонус за менаџерско осигурување на крајот од годината.

	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
МКД '000	(1)	(2)	(1)/(2)
Резерви за преносна премија	515.373	605.235	85,2
Резерви за штети	1.193.114	730.211	163,4
Резерви за бонуси и попусти	14.665	5.944	246,7
Вкупно бруто технички резерви	1.723.152	1.341.390	128,5

6.6 Структура на финансиските средства

Финансиските средства и вложувања во недвижности на 31 декември 2020 година изнесуваат 1.612.813 илјади МКД, односно се пониски за 1,7% во однос на минатата година.

Во структурата на вкупните финансиски средства и вложувања во недвижности најголемо учество остваруваат хартиите од вредност расположливи за продажба 68,5% (2019: 66,8%) потоа следат депозитите во банки и останати пласмани со учество од 26,0% (2019: 27,9%), вложувањата во заеднички контролирани ентитети се на трето место со 4,6% (2019: 4,9%), вложувањата во недвижности имаат учество од 0,03% (2019: 0,1%), додека вложувањата во акции и инвестициони фондови од 1,0% (2019: 0,3%).

МКД '000	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Вложувања во недвижности	500	978	51,2
Акции и инвестициони фондови	15.892	5.631	282,2
Депозити во банки и останати пласмани	418.750	457.505	91,5
Хартии од вредност расположливи за продажба	1.104.097	1.096.476	100,7
Вложувањата во друштва во група (придружени друштва и заеднички контролирани ентитети)	73.573	80.224	91,7
Вкупно финансиските средства и вложувања во недвижности	1.612.813	1.640.814	98,3

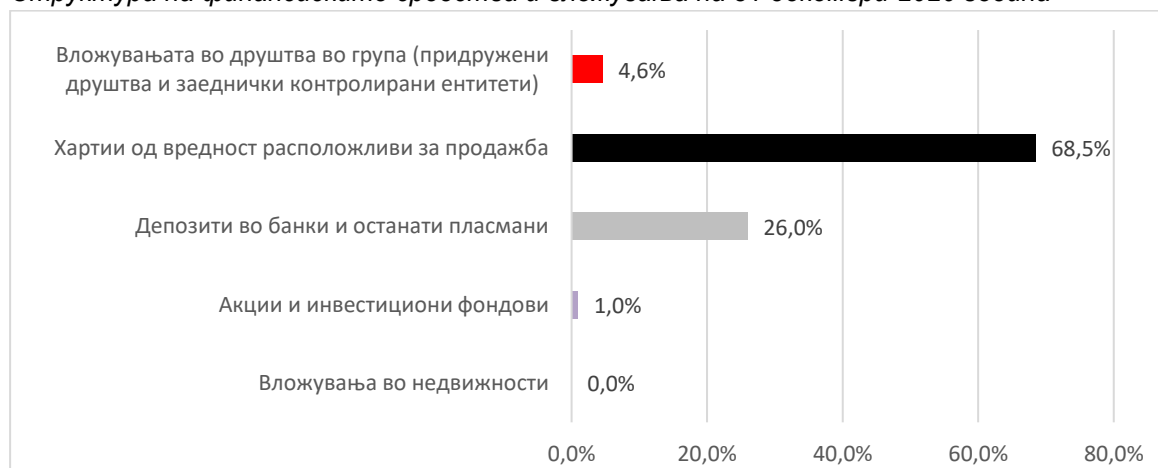
* Во позициите **Депозити во банки** и **Вложувања во заеднички контролирани ентитети** не се вклучени побарувањата по основ на акумулираните камати (ABP), а кои изнесуваат 6.033 илјади МКД (2019: 4.593 илјади МКД) и 445 илјади МКД (2019: 561 илјади МКД)

Намалувањето на вредноста на вложувањата во недвижности се должи на извршената продажба на еден објект во вкупна продажна вредност од 1,3 милиони МКД (без ДДВ) како и поради редовна амортизација на останатите средства. Од извршената продажба беше реализирана капитална добивка во износ од 0,9 милиони мкд.

Зголемувањето на позицијата „Акции и инвестициони фондови“ се должи на вложувањето во акции на едно поголемо друштво од МБИ 10 индексот.

Во текот на 2017 година Друштвото, заедно со Триглав Инт. (матичното друштво), основаа друштво за животна осигурување – Триглав Осигурување Живот АД, Скопје. Влогот во акционерскиот капитал во новото придружено друштво изнесуваше 1 милион евра, односно 20% од издадените акции, а останатите 80% се сопственост на Триглав Инт.

Структура на финансиските средства и вложувања на 31 декември 2020 година

7 Финансиски резултат и финансиска положба

7.1 Финансиски резултат

Триглав Осигурување АД Скопје во деловната 2020 година оствари нето добивка од работењето во износ од 15.246 илјади МКД, што претставува намалување од 6% во однос на истиот период претходната година.

- Нето приходите од премија за 2020 година изнесуваат 915.173 илјади МКД, кое што претставува намалување во однос на 2019 година за 8%, односно за 83.049 илјади МКД. Гледано аналитички, причините за намалувањето се:
 - Пад на бруто премијата за 193.274 илјади денари, што делуваше негативно на нето приходите од премијата;
 - Пад на премијата предадена во реосигурување и соосигурување за 75.643 илјади денари, што делуваше позитивно на нето премијата. Во 2020 година, кај фронтинг полисите се забележува намалување од 73 милиони МКД во однос на минатата година (2020: 193 милиони МКД, а 2019: 266 милиони МКД).
 - Промената во нето резервите за преносна премија, во споредба со 2019 година, влијаеше позитивно за 47.567 илјади денари.
- Приходите од финансиски вложувања изнесуваат 52.346 илјади МКД и бележат раст во однос на истиот период претходната година од 10,1%. 79% од овие приходи се однесуваат на камати, а 6% се однесуваат на приходи од наемнини. Поголемиот дел од останатите приходи од вложувања произлегуваат од капитални добивки и приходи од курсни разлики. Растот во однос на минатата година е пред сè резултат на остварените капитални добивки од продажбата на финансиски и инвестициски недвижен имот.
- Приходи по основ на провизии од реосигурување се повисоки за 1.780 илјади МКД, односно за 3% во однос на 2019 година.
- Останати приходи на осигурување остварени се во износ од 8.562 илјади МКД и бележат пад од 23,7%. Овој пад се должи на пониските приходи по основ на ликвидирани штети за останати осигурителни компании, како и поради пониско реализирани регресни побарувања од Гарантниот фонд.
- Останатите приходи се во износ од 14.459 илјади МКД и бележат раст од 12%. Главна причина за зголемувањето е тоа што оваа година имаме повисоки приходи по основ на интелектуални услуги кои се даваат согласно СЛА договор со поврзани друштва, како и поголеми позитивни курсни разлики при отплата на девизни обврски.

Во делот на расходите, Друштвото ги оствари следниве резултати:

- Нето расходите за штети се во износ од 434.805 илјади МКД и споредно со претходната година тоа претставува намалување за 22,0% или за 122.609 илјади МКД во апсолутен износ. Падот се должи на пониската бруто ликвидација на штети за 50.228 илјади МКД, како и падот на нето резервите за штети од 80.906 илјади МКД.
- Останатите технички резерви се за 9.353 илјади МКД зголемени поради зголемените резервации за менаџерско осигурување (дел од Класата 1 – Осигурување од незгода),
- Трошоците за бонуси и попусти се намалени за 7,8% или за 2.548 илјади, воглавно како резултат на помалите попусти во класата 05 – осигурување на воздухоплови.
- Нето трошоците за спроведување на осигурувањето во деловната 2020 година изнесуваат 504.100 илјади МКД што претставува раст од 8,8% или 40.566 илјади МКД во однос на истиот период претходната година. Најголемо влијание за растот имаше позицијата „промена во одложени трошоци за стекнување“, а која е зголемена за 68.139 илјади МКД како резултат на промена на методологијата на пресметување согласно последните законски измени во областа на осигурувањето.
- Трошоци од вложувања се во износ од 4.377 илјади МКД и се на исто ниво како и во 2019 година.

- Останати осигурително технички трошоци се во износ од 61.045 илјади МКД и ова претставува раст од 3%. Причината е зголемувањето на трошоците за исплата на штети за НН и НВ возила, како и за финансирање на Агенцијата за супервизија на осигурување.
- Вредносно усогласување на побарувањата е намалено за 7.434 илјади МКД, односно во 2020 година дојде до ослободување на претходно извршени исправки на вредност. Најголемиот ефект произлегува од промената на методологијата за пресметка на исправките на премија согласно законските измени во 2020 година.
- Останатите расходи во деловната 2020 година изнесуваат 305 илјади МКД, додека во 2019 беа во позитивен износ (приход) од 1.834 илјади МКД. Причината за растот на останатите расходи е тоа што во текот на 2019 имавме позначајно ослободување на резервации од наплата на регресни побарувања (2020: ослободување од 1.333 илјади МКД наспроти 2019: ослободување од 2.570 илјади мкд).

Во продолжение е билансот на успех за годината завршена на 31 декември 2020 и 2019 година.

МКД '000	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Нето заработена премија	915.173	998.222	91,7
Приход од финансиски имот/средства	52.346	47.549	110,1
Приходи по основ на реосигурување	65.834	64.055	102,8
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	8.562	11.220	76,3
Останати приходи	14.459	12.926	111,9
Нето издатоци за штети	(434.805)	(557.414)	78,0
Промена во останати осигурително технички резерви	(10.675)	(1.322)	807,5
Издатоци за бонуси и попусти	(30.008)	(32.556)	92,2
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето	(504.100)	(463.534)	108,8
Трошоци од вложувања	(4.377)	(4.400)	99,5
Останати осигурително технички трошоци	(61.045)	(59.293)	103,0
Вредносно усогласување на побарувањата	7.434	1.942	382,8
Останати расходи	(305)	1.834	(16,6)
Резултат од работење пред оданочување	18.493	19.229	96,2
Данок на добивка	(3.248)	(3.018)	107,6
Нето резултат од работење	15.246	16.211	94,0

7.2 Финансиска положба

Билансната сума на Друштвото на 31 декември 2020 година изнесува 2.472.496 илјади МКД, и е за 6,8% поголема во однос на состојбата на ден 31 декември 2019 година.

Актива: Најголемо структурно учество во вкупниот имот на Друштвото остваруваат останатите финансиските средства со 55% и изнесуваат 1.538.740 илјади МКД (намалени за 1,3% во однос на минатата година). Финансиските вложувања во група изнесуваат 73.573 илјади МКД и истите се намалени за 8,3%, воглавно како резултат на намалената вредност на вложувањето во Триглав Осигурување Живот АД, Скопје, поради загубата на ова друштво. По финансиските средства следат средствата од реосигурување со учество со 24% и изнесуваат 671.471 илјади МКД. Истите се повисоки поради зголеменото учество на реосигурителите во резервите за штети.

Побарувањата имаат структурно учество од 13%, во износ од 361.458 илјади МКД. Побарувањата за 2020 година остваруваат минимален раст во однос на претходната година за 0,5%.

Нематеријалниот имот изнесува 18.564 илјади МКД и во вкупните средства учествува со 1%. Истиот е намален во однос на минатата година поради редовната амортизација. Материјалниот имот во вкупната актива учествува со 2% и изнесува 45.903 илјади МКД.

Останатите средства изнесуваат 49.719, од кои пари и паричните еквиваленти изнесуваат 10.681 илјади МКД и во вкупната актива учествуваат со 0,4%, со што нивното учество е намалено од претходната година, а 39.038 се однесуваат на опрема и останати материјални средства кои се зголемени во однос на претходната година за 1%.

Побарувањата по основ на одложени и тековни даночни средства изнесуваат 2.549 илјади МКД и истите се однесуваат на побарувања од претходно платени аконтации за данок на добивка и мал дел по основ на поврат на ДДВ.

Заклучно со декември 2020 година, активните временски разграничувања се во износ од 54.428 и претставуваат 2% од вкупните средства. Од нив најголемиот дел, односно 45.004 илјади МКД, се однесуваат на одложени трошоци за стекнување и истите се значително намалени во однос на минатата година поради промената во методологијата на пресметување, согласно законските измени.

Пасива: Вредноста на капиталот на ден 31 декември 2020 година изнесува 912.891 илјади МКД, или за 1,2% повеќе во однос на состојбата од 31 декември 2019 година. Причина за растот е остварената нето-добивка, додека промените во ревалоризационата резерва од вложувања влијаеја негативно. Структурното учество на капиталот во билансната сума на Друштвото за деловната 2020 година изнесува 32%. Основачкиот (впишан капитал на Друштвото) според податоците од Централниот регистар изнесува 3.009.200 евра.

Бруто техничките резервации остваруваат раст од 28,5% во однос на состојбата од 31 декември 2019 година и имаат најголемо структурно учество во вкупната пасива со 61%. Растот се должи на зголемување на резервите за штети.

Даночните обврски бележат пад од 10,5% поради пониските одложените даночни обврски, а како резултат на падот на ревалоризационата резерва.

Останатите резерви бележат раст од 9% или 2.110 илјади МКД. Причината за растот се зголемените резерви за неискористени одмори, како и јубилејни награди и отпремнини.

Обврските бележат пад од 29% или се помали за 53.789 илјади МКД. Во структурата на изворите на средства учествуваат со 5%. Падот е резултат на намалување на обврските кон реосигурителите по основ на премија.

Пасивните временски разграничувања изнесуваат 16.195 илјади МКД и во структурата на вкупната пасива учествуваат со 1%. Пасивните временски разграничувања се однесуваат на прокнижување на аконтации за трошоци направени во 2020 година, а за кои сметководствени документи не беа пристигнати со датумот на затварање на сметките.

Во продолжение следува билансот на состојба за годината завршена на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година.

МКД '000	31 декември 2020	31 декември 2019	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(1)/(2)	2020
СРЕДСТВА				
Нематеријален имот	18.564	20.720	89,6	1%
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	45.903	48.400	94,8	2%
Финансиски вложувања во друштво во група	73.573	80.225	91,7	3%
Останати финансиски вложувања	1.538.740	1.559.611	98,7	55%
Средства од реосигурување	671.471	221.857	302,7	24%
Одложени и тековни даночни средства	2.549	5.802	43,9	0%
Побарувања	361.458	359.529	100,5	13%
Останати средства	49.719	53.089	93,7	2%
Активни временски разграничувања ²	54.428	123.263	44,2	2%
ВКУПНО АКТИВА	2.816.404	2.472.496	113,9	100%
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	-	-	-	
Капитал	912.891	902.328	101,2	32%
Бруто технички резерви	1.723.152	1.341.390	128,5	61%
Останати резерви	25.493	23.382	109,0	1%
Одложени и тековни даночни обврски	6.174	6.896	89,5	0%
Обврски	132.499	186.288	71,1	5%
Пасивни временски разграничувања	16.195	12.212	132,6	1%
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	2.816.404	2.472.496	113,9	100%

² Во текот на 2019 година беше извршена измена на „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ (Службен весник 170/2019), со кој се воведуваат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на одложените трошоци за стекнување. Согласно измените, за да се одложат трошоците за стекување потребно е истите директно да можат да се поврзат со конкретен приход (полиса). Во Правилникот се наведуваат следните видови на маргинални трошоци кои можат да се одложуваат:

4. Провизија за застапници и осигурителни брокери;
5. Дел од трошоците за вработените во внатрешната продажна мрежа, а кои се однесуваат на следните активности:
 - a. Снимање и преземање на ризик во осигурување;
 - b. Подготовка и печатење на полиса;
 - c. Надоместоци за извршени здравствени прегледи, со цел утврдување и контрола на ризикот кој се презема во осигурување.
6. Останати трошоци непосредно поврзани со вршење на работи на осигурување наведени во точка 2, а кои друштвата за осигурување не би ги признале доколку не биле склучени договори за осигурување.

Друштвата за осигурување е потребно да се усогласат со измените во Правилникот, односно да обезбедат идна примена на променетите сметководствени политики, најдоцна до 01.01.2021 година.

Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото се усогласи со измените во Правилникот за контен план, со тоа што ги одложува само директните трошоци кои можат непосредно да се поврзат со конкретни полиси и кои не би настанале доколку не се склучат полиси за осигурување (пр: провизии кон брокери). Во претходните години, Друштвото покрај директните трошоци, ги одложуваше и индиректните трошоци поврзани со стекнување на осигурување (пример: административни трошоци во продажната мрежа).

Доколку Друштвото ја применуваше старата методологија за одложување на трошоците, односно доколку ги одложуваше и индиректните трошоци за стекнување, заклучно со 31.12.2020 состојбата на позицијата „Одложени трошоци за стекнување“ ќе изнесуваше 99.938 илјади мкд.

8 Контрола на ризикот

Управувањето со ризици е процес кој овозможува со одговорно работење да дојдеме до квалитетни сознанија за да носиме исправни одлуки за постигнување на подобри резултати од работењето. Основната одговорност за активно управување со ризиците од работењето ја носат одредени деловни подрачја, кои се одговорни за воспоставување на соодветни и ефикасни внатрешни контроли и спроведување на деловни активности во согласност со ограничувањата на одредени стратешки цели.

Триглав Осигурување АД, Скопје во континуитет ги идентификува, проценува и мери ризиците на кои се изложува во текот на своето работење. Политиката на управување со ризиците претставува планиран и систематизиран пристап на идентификација, проценка и пресметка на контрола на ризикот. Имено, Друштвото обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризик на ниво кое нема да ги загрози неговите средства и работење и кое ќе обезбеди целосна заштита на интересите на осигурениците, акционерите, оштетените трети лица и други доверители на Друштвото - во согласност со законот и останати прописи, како и интерните правила и процедури.

8.1 Адекватност на капиталот

Адекватност на капиталот претставува обезбедување од можните капитални ризици, односно од ризици од кои Друштвото може да не биде способно да го обезбеди потребниот пропишан капитал. Во текот на деловната 2020 година, Друштвото продолжи со редовни пресметки на потребното ниво на капиталот.

Адекватноста на капиталот Друштвото ја проверуваше на квартално ниво преку пресметка на потребното ниво на маргина на солвентноста со примена на методот на стапка на премија и методот на стапка на штети во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

8.2 Управување со ризикот од осигурување

Едно од главните средства за контрола на ризикот од осигурување е реосигурувањето. За ризиците кои го надминуваат сопствениот капацитет на осигурување, односно за управување со вишок на ризици, Друштвото во деловната 2020 година ги реосигура своите обврски од договорите за осигурување кои го надминуваат износот утврден со Табелата за максимално покритие. Потребите од реосигурување за извештајниот период, се спроведуваа во согласност со Одлуката за утврдено максимално покритие, како и Програма за потребите од реосигурување на Друштвото за деловната 2020 година, каде поединечно се наведени, покрај останатото и видовите на договорите за реосигурување со кои ќе се обезбеди вишокот на ризик.

Во склад со законските решенија, а со цел за трајно обезбедување на извршување на обврските од договорите за осигурување, Друштвото во извештајниот период продолжи со формирање на технички резерви. Утврдување на потребното ниво на техничките резерви, претставува еден од најзначајните фактори за контрола на ризикот, бидејќи со истите се покриваат идните обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување. Формирање на средства кои ги покриваат техничките резерви се вршеше во согласност со законските прописи, утврдената методологија на Заваровалница Триглав д.д., прописите на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и актите и правилниците на Друштвото.

8.3 Управување со оперативни ризици

Оперативен ризик е ризик кој произлегува од пропустите во работењето на вработените и органите на Друштвото, несоодветни внатрешни процедури и процеси, неадекватно управување со информациите и други системи, како и поради непредвидени надворешни настани.

Оперативниот ризик има влијание на секоја активност и деловен процес во рамките на Друштвото. Ефикасно управување со оперативните ризици се темели на разбирање на значењето и влијанието на оперативните ризици врз работењето на Друштвото, поделбата на надлежностите и ефикасна контрола во процесот на утврдување, проценување, надзор и контрола на оперативниот ризик. Прелиминарен чекор во воспоставувањето на ефикасно управување со оперативниот ризик е подигање на свеста за оперативниот ризик на сите нивоа на Друштвото. Важна улога во подигање

на свеста има и раководството на Друштвото кое е одговорно, во рамките на својот сектор, служба и одделение, да ја пренесе важноста за ефикасно управување со оперативниот ризик. Долгорочна цел на друштвото е да ја подигне свеста на ниво кое што ќе осигура имплементација и квалитетно спроведување на сите останати компоненти во рамките на управување со оперативниот ризик

За справување со ризикот од управување со средствата и обврските, кој произлегува од неадекватното управување со средствата и обврските, ризик на погрешни проценки, евидентирања, презентирања и обелоденување на вредноста на средствата и обврските како и на приходите, расходите и резултатот на работењето, ризик од рочната неусогласеност на средствата и нивните извори, Друштвото постојано преку донесените акти, политики и постапки, ќе ги идентификува овие ризици, а со оценување на ефективност на воспоставениот интерен контролен систем, ќе презема мерки за нивно отстранување.

Контролата на оперативниот ризик ќе се врши со примена на Стратегија на Друштвото за чување на податоци потребни за непречено работење на Друштвото; адекватноста на информациониот систем; проценена на големината на ризикот и одредување на тековите на работењето кои посебно се загорени со оперативниот ризик. Кај контролата на ризикот по поединечни делови од работењето кои исто така посебно се загорени со оперативен ризик, како и кај формирање и ажурирање на база на податоци значајни за контрола на ризикот, Друштвото во најголем дел ќе се потпира на системот на внатрешна контрола и функцијата на внатрешна ревизија.

8.4 Управување со ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност е ризик кој произлегува од неможноста да се претворат поединечни облици на имот во пари, или ризик кој произлегува од неможноста да се доведат во рамнотежа краткорочните средства од една и краткорочните обврски од друга страна.

Ризикот на ликвидност обично произлегува од реализацијата на други видови ризици, како што се кредитниот и пазарниот ризик. Реализацијата на кредитниот ризик, односно висок коефициент на доспеани, а ненаплатени побарувања, како и реализацијата на пазарниот ризик, односно неостварени очекувани приходи, може да допринесе за реализација на ризикот од ликвидност.

Управувањето на ризикот од ликвидност во 2020 година беше насочено кон одржување на способноста на Друштвото да управува со средствата на начин кој ќе овозможи да Друштвото во секое време е во состојба да одговори на пристигнатите обврски и да ја одржи ликвидноста на оптимално ниво, односно ниво кое ги задоволува сите законски барања.

Како дел од постигнување на усогласеност со регулаторните барања, Друштвото има донесено интерни акти и тоа „Методологија за утврдување на коефициентот на ликвидност на дневна основа за Триглав Осигурување АД, Скопје“ и „Правилникот за методот на пресметка на коефициентот на ликвидност и минимална ликвидност на Триглав Осигурување АД, Скопје“ со кои се дефинираат активностите, улогите и одговорностите при планирањето и управувањето со ликвидноста и пресметувањето на стапката на ликвидност.

8.5 Управување со пазарен ризик

Управувањето со пазарниот ризик подразбира ангажирање и одговорност на сите организациони единици и вработени за спроведување на Политиката за управување со ризици. Постоеното на ефективен систем на контрола и лимити, организациона свест за пазарните ризици, како и унапредување на ИТ технологијата, ќе овозможи спроведување на активности кои ја формираат рамката за управување со пазарниот ризик. Освен оваа политика, елементи за управување со пазарните ризици се обезбедени и со други интерни акти на Друштвото.

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој, директно или индиректно, е резултат на флукуациите и/или нестабилноста на пазарните цени на средствата и обврските, вклучувајќи го девизниот ризик, каматниот ризик, ризикот од промена на цените на недвижностите, ризик на сопственичките хартии од вредност итн. Службата за финансии е должна да инвестира во финансиски средства чиј ризик може адекватно да се идентификува, мери, управува и контролира. При поставување на лимити, Друштвото секогаш ќе се води од начелото за усогласеност со регулаторните барања врзани со процесот на вложување. Моменталниот систем на лимити е темелен на постоечката легислатива,

која пак е базирана на Солвентност I и правилата за покритие на техничките резерви, структурата на вложување итн.

8.6 Внатрешна ревизија

- Службата за внатрешна ревизија организирана е како самостојна, независна организациона единица на Друштвото која е непосредно подредена на Одборот на директори. Службата е функционално и организационо одвоена од другите организациони делови на Друштвото.
- Дејствувањето на внатрешната ревизија е регулирано со закон, важечките меѓународни признати стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија, начелата на струката и праксата, внатрешните акти, како и смерниците на Службата за внатрешна ревизија на матичното друштво.
- Со својот независен и непристрасен пристап во текот на обавување на своите работи и објавување на резултатите од работењето, како и известување за спроведената внатрешна ревизија, Службата помага на Одборот на директори и на раководните лица во заштита на имотот на Друштвото и во подобрување на квалитетот од работењето, во економично и ефикасно користење на средствата и сигурност на информациите.
- Кај остварување на стратешките цели и деловната политика, Службата допринесува во подобрување на правилностите и успешноста на постапките во работењето со ризиците, владеење со ризиците и управување со истите со цел остварување на програмата и плановите на Друштвото.
- Со потполен надзор над работењето, Службата проверува дали Друштвото ги извршува своите работи во склад со одредбите на ЗСО, останатите закони, како и внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото.
- Подетално проверува, дали Друштвото води деловни книги и изготвува годишни извештаи, ги вреднува позициите во деловните биланси и годишните сметки и ја известува јавноста за податоците од годишниот извештај изготвен во согласност со ЗСО, како и во согласност со внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото. Службата, согласно постојните прописи, на редовна основа го известува Одборот на директори за конкретно превземените активности и донесени заклучоци.

8.7 Управување со ризик на измама

Триглав Осигурување АД, Скопје проактивно ги менаџира ризиците од измами, предизвикани како од надворешни фактори (договорувачи на осигурување, осигуреници, посредници, брокери, авто-сервиси, адвокати), така и од внатрешни фактори, односно потенцијалните ризици од измами од лица кои се во работен однос со Друштвото.

Управувањето со ризиците од надворешни и интерни измами, покрај делот кој ги опфаќа барањата за надомест на штети кај различните видови осигурување, исто така ги опфаќа и различните процеси и деловни активности на Друштвото во останатите домени на работа, како што се маркетинг активностите, процесите на прибава на осигурување, спонзорствата, донациите, поголемите вложувања и инвестиции, процесите на набавки и т.н.

Триглав Осигурување во текот на 2012 година во доменот на управување со ризици од измами, преку формирање на Службата за спречување, откривање и истрага на измами (СПОРП) на организиран начин отпочна со примена на политика на нулта толеранција кон измами, јасно покажувајќи ја својата посветеност кон проактивна заштита на чесните, регуларни и правно засновани деловни операции на Друштвото. Стратегијата за борба против измами е базирана на три основни столбови – спречување, откривање и истражување на измамите, коишто му овозможуваат на Триглав Осигурување да презема мерки против измамите во делокругот на целокупното свое работење. Друштвото преку работењето на СПОРП, прави напори за сеопфатна примена на добрите практики на меѓународните организации како ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) и IAIS (International Association of Insurance Supervisors) и е посветено на континуирано подобрување на капацитетите и ефикасноста на целокупниот систем на внатрешни контроли поврзани со справувањето со ризици од измами. Во тој дух, на крајот од 2015 година, во согласност со насоките од “SOLVENCY II” директивата, беше воспоставена нова функција за “Усогласеност на работењето”, со именување на координатор за усогласеност на работењето, кој сега е надлежен за управување со ризиците од интерни измами, додека СПОРП продолжува со своето делување во

управувањето со ризици од измами поврзани со примарната осигурителна дејност. Преку усогласено работење и континуирана координација на СПОРП со клучните функции – Внатрешна ревизија и Усогласеност на работењето, се овозможува посеопфатно заедничко делување и ефикасно сузбивање на ризиците од измами. На овој начин, овие служби спроведуваат заеднички контролни, но и едукативни активности, насочени кон тоа, вработените на сите хиерархиски нивоа да го разберат значењето на политиката на нулта толеранција кон измами и да се однесуваат усогласено со неа. Превентивното однесување во областа на измамите е дел од корпоративната култура, а ТОСК е водечки пример на примена на добри практики во осигурителната индустрија во Македонија.

Во согласност со обновената стратегија за Групацијата Триглав за периодот 2019-2022 година и насоченоста на групацијата кон дигитализација и нови технологии, ТОСК континуирано ги следи најсовремените светски текови и во оваа област, и инвестира во нови технологии кои ги подобруваат капацитетите и ефикасноста на друштвото во сузбивањето на измамите.

Така, во 2016 година беше набавена CDR BOSCH (Crash data retrieval) технологија, која на стручните вработени од секторот за штети и регреси, им овозможува да преземат прецизни и фактички податоци, директно од електронските уреди вградени во автомобилите што учествувале во сообраќајни незгоди - за кои се појавува сомнеж за евентуална измама или дилеми околу степенот на одговорноста на учесниците во незгодата.

Во 2017 година беше завршена и имплементацијата на современо, автоматизирано, софтверско решение (FROPS 2.0) за откривање на измами кај побарувањата за надомест на штети, кое во 2018 и 2019 година веќе покажа конкретни резултати и зголемена ефикасност во откривањето на измами. Со овој успешен проект, ТОСК стана првото осигурително друштво во Македонија кое воведо софтвер за откривање на измами во осигурувањето, со што уште еднаш го потврди својот неприкосновен лидерски статус на домашниот пазар, не само во примарната осигурителна дејност, туку и во сегментот на борба против измамите и применувањето нови технологии. Во идниот период, фокусот на СПОРП службата, во соработка со функцијата Усогласеност на работењето, ќе биде насочен кон интензивирани интерни обуки и едукации за вработените, со цел подигање на свесноста за ризиците од измами.

9 Систем за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015

Триглав Осигурување АД, Скопје во месец ноември 2017 година започна со имплементација на Систем за управување со квалитет согласно барањата на меѓународниот стандардот ISO 9001:2015. Паралелно со останатите активности, Друштвото документираше и воведо систем за управување со квалитетот, за кој од страна на највисокото раководство на Друштвото се презема ангажман за негова поддршка и континуирано подобрување на функционалноста.

Сертификационата проверка беше извршена од страна на SIQ Љубљана во месец септември 2018 година, по што Друштвото се стекна со Сертификат за систем за управување со квалитет ISO 9001:2015. Следната редовна проверка на исполнетоста на барањата на стандардот од страна на SIQ Љубљана беше изведена во месец септември 2019 година, како и во месец октомври 2020 година, а преку добиените извештаи се докажа дека работењето на Друштвото е во согласност со Стандардот ISO 9001:2015.

Системот за управување со квалитет (ISO 9001:2015) се однесува за целиот деловен систем на Триглав Осигурување АД, Скопје, а Друштвото има назначено и Тим за квалитет преку именување на претставници на Органот на управување.

Од страна на SIQ Љубљана во изминатите години беа дадени препораки со цел подобрување на Системот за управување со квалитет коишто Друштвото во најголем дел ги прифати, а Тимот за квалитет презема дејствија и активности со цел остварување на дадените препораки согласно предвидените рокови.

Од страна на Тимот за квалитет изготвен е Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/Audit report OSV 01089/2018 (ISO 9001:2015) број 03-18809 од 27.12.2018 година, Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/ Audit report OSV 01023/2019 (ISO 9001:2015) од 04.10.2019 година и Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/ Audit report OSV 010201/2020 (ISO 9001:2015) од 05.11.2020 година

Во текот на 2020 година Тимот за квалитет изготви и Извештај од интерна проверка на системот за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015 (Audit report No2) бр.03-7529 од 11.08.2020 година. Интерната проверка беше извршена во следните подрачја/организациски единици: подрачје управување со ризици, Сектор за продажба, Експозитура Кичево, Експозитура Радовиш и Служба за позадинско работење, а поради мерките на безбедност и активностите поврзани со спречување на ширењето на вирусот COVID-19, состаноците со одговорните лица на процесите се одржаа по електронски пат, преку Microsoft Teams Meetings.

Раководството во Друштвото редовно го преиспитува системот за управување со квалитет на Друштвото во планирани интервали, со цел обезбедување на негова постојана соодветност, адекватност, ефективност и усогласеност со стратешката насоченост на Друштвото. Па така, во месец април 2018 година беше извршено Првото преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2017 и 2018 година, во месец август 2019 година беше извршено и Второто преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2019 година, а во месец август 2020 година беше извршено Третото преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2020 година

Имплементирањето на системот за управување со квалитет преку користење на стандардот ISO 9001:2015 како рамка придонесува Друштвото да ги документира и подобрува процесите и активностите, а се со цел за подобро задоволување на потребите и очекувањата на клиентите, вработените, стејхолдерите и сите заинтересирани страни.

10 Поддршка на информатичка технологија

Основна функција на Службата за информатичко комуникациски технологии во Триглав осигурување АД Скопје е сервис/подршка на бизнисот во ефикасно и успешно реализирање на поставените планови и стратегии на друштвото, во рамки на генералната стратегија на Групација Триглав и спроведување на корпоративските процеси и процедури.

Службата за информатичко комуникациски технологии во Триглав осигурување АД Скопје е поставена според потребите на деловните процеси во друштвото и има за цел навремено, точно и комплетно процесирање на информации и документи релевантни во работењето на друштвото. Службата се состои од тим од 6 специјалисти со највисока техничка наобразба со добро познавање на осигурителниот бизнис, кои се во тек со најновите современи технологии.

Службата за информатичко комуникациски технологии делува во правец на:

- Целосна достапност на ИТ сервисите;
- Техничка и апликативна подршка на корисниците на информациските системи;
- Унапредување и имплементација на апликативен софтвер;
- Анализа и моделирање на деловни процеси по поединечни подрачја на работењето, учество во унапредување и развој на поединечни модули на ИС, подршка и учество во изработка на функционални спецификации за нови функционалности, проектни имплементации на ИС, учество во тестирање и обука на корисници, управување со инциденти и доработки;
- Одржување на инфраструктура (сервери, виртуализација, складирање на податоци, логичко умрежување, управување со ресурси), системски сервиси (AD/DNS/File/Print), база на податоци(MSSQL), безбедност (пристап на корисници, AV, bekap, disaster recovery), фиксна и мобилна телефонија;
- Примена на ИТ политика за безбедност според Правилникот за минимални стандарди од АСО и според безбедносните стандарди на Групација Триглав;
- Усогласеност на ИТ работењето според локалната законска регулатива и усогласеност на ниво на Групација Триглав;
- Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирање на Одборот за управување со ИТ, во чии рамки како извршно тело функционира Развоен Совет за управување со развојот на АПО Адинсуре на ниво на Групација Триглав ИНТ.

Поважни проекти во 2020 на Службата за ИКТ беа:

Софтвер:

- On-line плаќање на фактури за крајните клиенти;
- Мобилна апликација- наградна игра KarantWin со Службата за Маркетинг и ПР;
- B2B веб платформа за продолжена гаранција за Нисан и Волво;
- Налог за плаќање на девизни сметки;
- Доработки на модулот за реосигурување;
- ГПС координати – воведување на ГПС координати кај имотните осигурувања, со цел пратење и контрола на агрегација на ризикот;
- CPI – осигурување на кредитни картици (осигурување на неможност на враќање на кредитен лимит (соработка со Комерцијална Банка);
- AdVelocity доработки(ЦРМ за штети);
- Промена на сумите за осигурување и доплаток за каско осигурување кај патничките возила;
- Дополна на условите на производ осигурување на домаќинства;
- Нова клаузула на каско полиси во врска со пресметката на бонус/малус, кај штетите додадена е системска контрола во фазата на пријава и ликвидација за обновена каско полиса;
- Изработка на нови и промена на темплејтите за штети;
- Измена на темплејтот на полисите ПЗО(патничко здравствено) (десктоп и веб апликација);
- Кориснички права во Адинсуре (ИНТ таск) – Изработен е каталог на права од страна на добавувачот Адакта, креирана е нова табела, во која е увезен овој каталог и можност во секое време да се повлече ажуриран Каталог на права, направени се промени кај правата за обработки. Следи следната фаза на измена или креирање на нови улоги со

предефинирани права за одделните работни места во секое подрачје одделно, од страна на Друштвата;

- Промена на производот Автоасистенција;
- Промена на производот Незгода (укинато покретието- “Смрт од болест” кај сите тарифни групи -регулаторно барање);
- Нова 5 местна шифра за тешки болести;
- Нова 5 местна шифра за Сајбер осигурување;
- Доработки НБО – имплементација на функционалност интеграција на полисите за гранично осигурување од НБО во Адинсуре и автоматско испраќање на штети за продуктите патници во јавен превоз и услужни штети;
- Решавање на регулаторни ревизорски наоди во ИС Адинсуре (внатрешна ревизија, надворешна ревизија и регулатор АСО);
- Низа доработки од страна на ИТ ТОСК со цел унапредување и ефикасност во работењето на корисниците во ТОСК, дополнителни извештаи на барање на менаџмент, како и останатите корисници за анализа, унапредување и носење на адекватни одлуки);
- Оптимизација на перформанси на базите на податоци и на апликацијата Адинсуре ;
- Консолидација на договорот за Мајкрософт лиценци на ниво на Групација Триглав. Потпишан повеќепартитен анекс кон основниот договор на Заваровалница Триглав со Мајкрософт.

Хардвер:

- Централизација на инфраструктурата во ЗТ – миграција на продукциската околина на Адинсуре и придружните ИТ сервиси во ЗТ со спроведени тестови за деловен континуитет. Преод на централизирана инфраструктура во ЗТ на 01.06.2020 год.;
- Воведување на нови безбедносни алатки (бекап, DAM/SIEM и сл.);
- Замена на компјутери со Windows 7 со понови со Windows 10;
- Инсталација на новиот Microsoft Edge на сите компјутери;
- Замена на рутери во истурени канцеларии (11 заменети и 14 кои треба да бидат заменети во 2021);
- Замена на спратни свичеви во централа (6);
- Замена на рутер за ВПН;
- Набавен и конфигуриран примарен рутер за МПЛС, но поради обемената постапка за тестирање која вклучува и екипа на ЗТ и НИЛ и познатите околности, ќе биде заменет во Q1 2021;
- Организациони промени и зголемување на бројот на вработени во Триглав Осигурување Живот АД, Скопје (од 6 на 17 корисници /компјутери) и преселба на Триглав Живот (преселба од едни во други простории со промена на мрежната инфраструктура);
- Набавка и инсталација на нова серверска опрема (завршните активности се во тек во 2021);
- Набавка на 2 дополнителни УПС (инсталација Q1/2021) за комуникациска опрема;
- Набавка и имплементација на печатач за пластифицирани картички.
- **Пандемија Ковид 19** - Овозможување на работа од далечина во време на пандемија за над 60 корисници (дополнителни 60 повеќе од редовните корисници за ВПН) и дополнителни 30 компјутери;
Набавка на компјутерска опрема според планот плус дополнително со вонредна набавка, набавени се 16 преносни компјутери (поради пандемијата Ковид 19 и мерките за обезбедување на сите клучни корисници работа од далечина/дома);
- Зголемен бројот на лиценци ВПН-Дуо мобиле поради зголемениот број на корисници кои работат од далечина и дополнување на уште 25 лиценци за антивирус Kaspersky;
- Овозможено со одговорните лица во ЗТ за сите потпорни системи(апликации) во ЗТ(Nav, MojArhiv, Remedy, Tagetik), корисниците да ги користат само со ВПН конекција, без поврзување преку работна станица која е во внатрешната мрежа- РДП.

Останато:

- Усвоен и донесен документ Нацрт на имплементација на минимални стандарди од ЗТ во работењето на Триглав осигурување АД, Скопје, во Мај 2020;
- Усвоен и донесен Правилник за минимални стандарди на информациските системи на Друштвата за осигурување од АСО во Ноември 2020;
- Изработен е и усвоен Правилник и методологија за управување со проекти усогласен со корпорацискиот документ на ниво на Групација Триглав;

- Започната е ревизија на документацијата за деловен континуитет – до 31.12.2020 завршени се Каталог на деловни процеси, Анализа на влијанието во работењето (БИА);
- DWH – BI (деловна интелигенција) – Во февруар 2020 спроведена е стручна обука на одговорно лице од информатика. Започнато е со повлекување на податоците од DWH и нивна верификација споредена со податоците во Адинсуре;
- Започнат е проектот за имплементација на НПС (предуслов е DWH на продукција);
- Ставен е во функција Share Point Online – со дефинирани права на пристап на сите вработени во ТОСК-корисници на SPO;

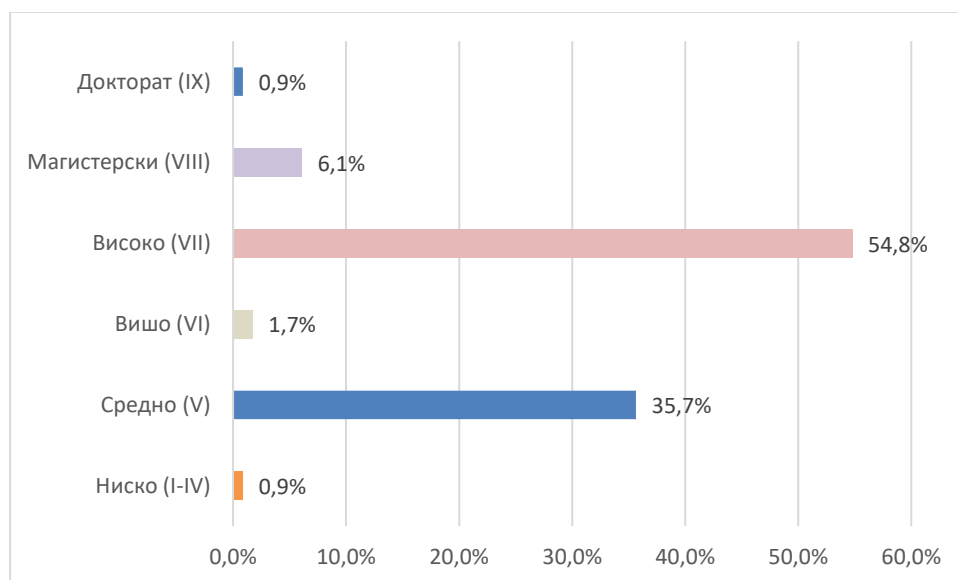
Потпишан СЛА со Триглав Пензиско Друштво АД Скопје, за опремата и услугите што ги дава Службата за ИКТ во Триглав Осигурување АД, Скопје.

11 Вработување и структура на вработени

Во прилог е структурата на вработените:

Вид на вработување	31 декември 2020	31 декември 2019	Разлика
	(1)	(2)	
Интерни работници	126	127	(1)
Застапници	104	114	(10)
Вкупно	230	241	(11)
На определено време	41	45	(4)
На неопределено време	189	196	(7)
Вкупно	230	241	(11)

Графикон: Структура на вработените според степен на образование

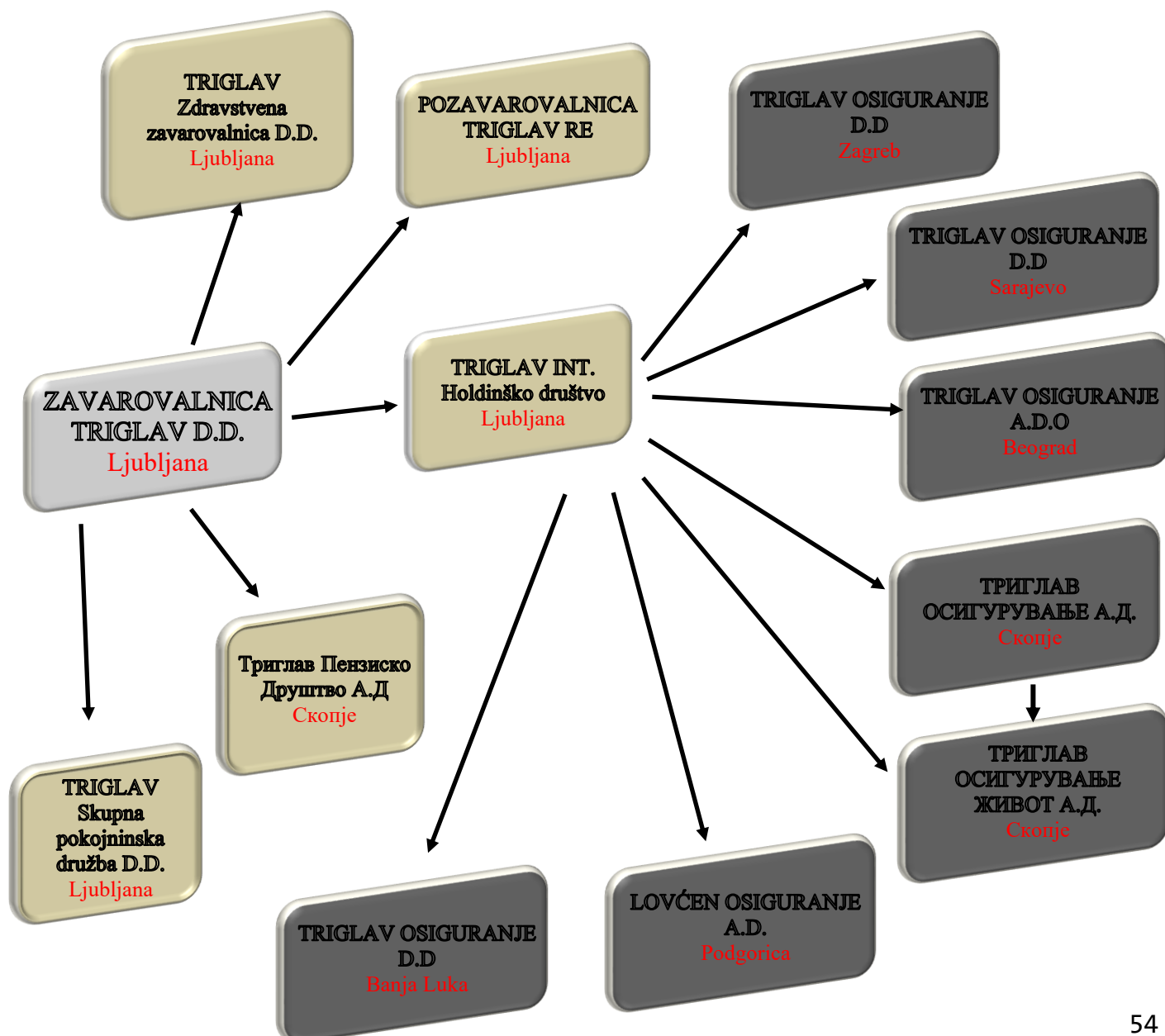
12 Правни и економски односи со поврзани и заинтересирани страни

12.1 Основни податоци за Групацијата

Триглав осигурување АД Скопје е дел од Групацијата Триглав, која претставува водечка осигурително-финансиска групација во Словенија и Адриа регионот, како и една од водечките групации во Југоисточна Европа. Групацијата е присутна во шест држави и има над 5.300 вработени. Основна дејност на Групацијата е осигурителното работење, а остварената бруто полисирана премија изнесува околу 1 милијарда евра.

На 31 декември 2020 година, квалификуваното учество во Триглав осигурување АД Скопје припаѓа на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана, која поседува 80,83% од вкупно издадените акции (2019: 80,45%). Крајна матична холдинг компанија е Заваровалница Триглав д.д., која има 100% учество во Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана.

Во прилог е структурата на поврзаност помеѓу компаниите во Групација Триглав:

12.2 Трансакции со поврзани и заинтересирани страни

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните и заинтересирани страни во текот на годината биле како што следи:

Во илјади МКД	Матично друштво	Директен сопственик	Сестрински подружници				Придружени друштва	Вкупно	
			Заваровалница Триглав	Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Триглав в Подгорца			Триглав Загреб
31 декември 2020									
Средства	6.341	-	-	-	-	-	119	395	100.319
Средства од реосигурување	6.314	-	-	-	-	-	-	-	99.778
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	27	-	-	-	-	-	67	150	244
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	52	245	297
Обврски	32.938	-	6.662	-	-	-	-	212	39.812
Обврски кон реосигурители	31.591	-	6.662	-	-	-	-	-	38.253
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	855	-	-	-	-	-	-	-	855
Резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	212	212
Останати обврски	492	-	-	-	-	-	-	-	492
Приходи	20.413	-	124.401	25	-	51	398	2.623	147.911
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	192	340	532
Приходи од провизии и надомести	13.818	-	48.350	25	-	51	-	-	62.244
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	2.212	-	75.249	-	-	-	-	-	77.461
Промена во резерви за штети на реосигурителите	4.383	-	-	-	-	-	-	-	4.383
Останати приходи од осигурување	-	-	802	-	-	-	-	-	802
Останати приходи	-	-	-	-	-	-	206	2.283	2.489
Промена во преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходи	123.924	-	206.412	-	130	-	188	777	331.431
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	212	212
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	29.840	-	-	-	-	-	29.840
Промена во резерви за преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	3.061	-	-	-	-	-	3.061
Бруто ликвидирани штети	296	-	-	-	113	-	188	40	637
Пренесена премија на реосигурителите	119.591	-	173.511	-	-	-	-	-	293.102
Административни трошоци	4.037	-	-	-	17	-	-	525	4.579

Во илјади МКД	Матично друштво	Директен сопственик	Сестрински подружници				Придружени друштва	Вкупно	
			Заваровалница Триглав	Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Триглав в Подгорица			Триглав Загреб
31 декември 2019									
Средства	1.942	-	126.016	-	-	-	-	492	128.450
Средства од реосигурување	1.934	-	126.016	-	-	-	-	-	127.950
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	8	-	-	-	-	-	-	84	92
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	-	408	408
Обврски	38.639	-	10.532	-	-	-	-	28	49.199
Обврски кон реосигурители	38.390	-	10.532	-	-	-	-	-	48.922
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	15	-	-	-	-	-	-	-	15
Останати обврски	234	-	-	-	-	-	-	28	262
Приходи	19.011	-	160.492	23	25	29	151	2.406	182.137
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	121	111	232
Приходи од провизии и надомести	17.367	-	43.150	23	25	29	-	-	60.594
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	1.614	-	78.766	-	-	-	-	-	80.380
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	38.576	-	-	-	-	-	38.576
Останати приходи	30	-	-	-	-	-	30	2.289	2.349
Промена во преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Расходи	156.178	-	178.275		374	12	98	323	335.260
Промена во резерви за штети на реосигурителите	283	-	-	-	-	-	-	-	283
Промена во резерви за преносна премија		-	-	-	-	-	98	-	98
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите		-	4.011	-	-	-	-	-	4.011
Бруто ликвидирани штети	309	-	-	-	349	12	-	-	670
Пренесена премија на реосигурителите	154.202	-	174.264	-	-	-	-	-	328.466
Административни трошоци	1.384	-	-	-	25	-	-	323	1.732

Главен извршен директор

Г-дин Ѓорѓе Војновиќ

Извршен директор

Г-дин Рок Пивк

